

Győzött a polgári öntudat az angol választásokon

A konzervatívok megsemmisítő győzelme a munkáspárt fő ött — Angliában még nem volt példa ilyen választási harcra — Henderson megbukott — Macdonald: „A választások eredménye nemcsak csodálatos, de e képező” — Bernhard Shaw aggódik Anglia sorsa fölött

Az egész világ örömmel fogadja a választások eredményét

A választási harcok Nagybritanniában végük felé közelednek. Aki tisztában van a mai válságos helyzettel és ismeri a brit politikai mentalitását, a választási erkölcsök tisztaságát, az fel tudja fogni az itteni választások jelentőségét. Angliában, a parlamentarizmus óshazájában, a válság idején nem a csodában hisznek, hanem az új választások szükségében.

A politikai jelszavak közül, amelyek az angol választásokat uralkodják, hosszú idők óta a védvamos és szabadkereskedelmi politika elvei szolgáltak leginkább alapul a párttagozódásnak s bontották meg legélesebben a nemzeti közvéleményt.

A mostani választások célja annak eldöntése, hogy a nemzeti kormány helyén maradjon-e s ha igen, szabad kezet nyerjen-e az általa szükségesnek felismert, válságparancsolta intézkedések megtételére. Vagyis a választások mintegy bizalmi kérdést hivatottak eldönteni. Ennek megfelelően a pártok két fronton helyezkedtek el: a kormánytámogató és az ellenzéki pártok vonalán. A kormányt támogatják: a konzervatívok (Baldwin vezetésével), a nemzeti szociálisták (Macdonald), a nemzeti liberálisok (Sir John Simon és Sir Herbert Samuel liberálisai („the samuelite liberals”); nem kifejezetten kormánytámogató párt Sir Oswald Mosley „Uj párt”-ja, de annak tekinthető. Ellenzékiek: a szociálisták (Henderson), a kommunisták és Lloyd George maradék liberálisai.

A választásokról alábbi részletes tudósításunk számol be:

A kórházak betegei a választási urnák előtt

A választásokon a konzervatívok váratlan előretörése tapasztalható. A lapok egyhanguan utalnak arra, hogy Angliában a választók soha még ilyen nagy tömegben nem járultak az urnákhoz. A kórházakban levő betegek erősen követelték, hogy nyújtsanak nekik módot arra, hogy szavazhassanak. Asquith lord választókerületének távolabbi helységeiből repülőgépen szállítja a választókat a választói központba.

Az angol választások első szenzációja, hogy a munkáspárt jelenlegi vezére, Henderson, volt külügyminiszter Burnleyben Ompbell nemzetipártival szemben kibukott. Ugyancsak kibukott Baldwin konzervatív vezér fia is, aki apjával szemben munkáspárti programmal lépett fel.

Délután háromig 383 kerületből futottak be az eredmények. Ekkor még 235 kerület eredménye nem volt ismeretes. A 383 mandátumból a konzervatívok 305, a nemzeti munkáspárt 7, a liberálisok 38, a nemzeti független-párt 3 mandátumot kapott. A kormánypárt összmandátumai tehát eddig háromszázötvenhárom tesznek ki, míg az ellenzék 26, a független liberálisok 4 mandátumhoz jutottak. Eddig az időpontig még nem került nyilvánosságra a seahami kerület eredménye, ahol tudvalevőleg Macdonaldot jelölték. Ebben a kerületben a bányász-szavazók vannak többségben, a falvak messze vannak egymástól, úgy hogy a szava-

zatok összeszámlálása csak nehezebb halad előre. Abból a körülményből, hogy Macdonald ma repülőgépen elhagyta kerületét, arra következtetnek, hogy biztosan számít győzelmére.

Macdonald ma kijelentette, hogy

a választások eredménye nemcsak csodálatos, de egyenesen elképező.

Különösen örül Thomas gyarmatügyi miniszter és Sir Herbert Samuel győzelmének. Ezek az eredmények azt mutatják, hogy ez a választás az egész angol nemzetnek, nem pedig az egyes pártoknak az ügye volt. Londonba érkezésekor Macdonald a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy az angol nemzet megmutatta, hogy a pénzügyek helyreállításában ezúttal nem tűr humbugokat.

A munkáspárt nagy veszteségei

A választások eredménye leirhatatlan hatást váltott ki az angol közvéleményből. A munkáspárt eddigi 152 mandátumát elvesztette s ezeket kivétel nélkül a konzervatívok kapták meg. Az angol választóknak a munkáspárttól való elfordulását annak tulajdonítják, hogy a munkáskormány hatalmas összegeket áldozott munkanélküli segélyre és az angol polgár-

Bernhard Shaw: Pánikválasztás volt

Politikai körökben biztosra veszik, hogy pár napon belül Macdonald ki fogja bővíteni kabinetjét és a jelenlegi 10 tag helyett husz fog működni ezúttal az angol kormányban. E célból a miniszterelnök a választás lezajlása után tárgyalásokat fog folytatni Baldwin, Sir Herbert Samuella és más vezető politikusokkal.

Bernhard Shaw kijelentette, hogy ez a választás a pánikválasztás volt és hogy komolyan aggódik az ország sorsa miatt, mert most majd — ellenzék hiányában — minden kritika nélkül fognak kormányozni. A sajtó általában örvendezve fogadja a választások eredményét, amelyet a demokrácia győzelmének tekintenek. A Times „Földindulás jobbfelé” című vezércikkében foglalkozik az eseményekkel s megállapítja, hogy a munkáspártot évekre visszavetette ez a választás. A munkáspártnak talán két-három vezére kerül majd be a parlamentbe. A női miniszterek mind kibuktak. A kommunisták aránylag kevés szavazatot kaptak. A Times második cikkében is a választásokkal foglalkozik, most már a kormány várható programjával kapcsolatosan. Megállapítja a lap, hogy a következő etapp a font stabilizálása lesz. A leszerelés és a biztonság kérdése is programpontként szerepel. A békeszerződések revíziója kérdésében továbbra is a megengesztelődés politikája lesz a mérvadó. A lapok megállapítják, hogy Anglia körül már épülnek a vámsorompók, most következik ismét a védvampolitika. Politikai körökben még nem tudják, hogy Baldwin vajon magának követeli-e majd a kormányt, vagy meghagyja az élen Macdonaldot, mert hiszen az ő szárnyai alatt győzött most ilyen hatalmas arányban a konzervatív-párt.

Este 7 órakor 593 szavazókerület eredmé-

ság ennek a körülménynek tudja be a súlyos gazdasági viszonyokat.

Az eddigi eredményekből a kormánypárt, illetve a konzervatívok nagy előretörése tapasztalható. A kormánypárt eddig 530 mandátumot kapott, ami 450 főnyi többséget biztosít. Ez a többség példátlan Anglia történelmében. A munkáspárt lehangolása a sajtóban és a közvéleményben mély benyomást keltett. Az egyik londoni lap azt írja, hogy azt a munkáspárti frakciót, amelyet eddig képviselőnek megválasztottak, egy bérkocsiban el lehetne helyezni.

Az eddig ismert eredmények szerint közel 6 millió szavazatot esett a kormányra és 3 millió az ellenzékre. A választók 80 százaléka leszavazott, ami hosszú évek óta nem történt meg.

Macdonaldot megválasztják

Középeurópai időszámítás szerint délután 3 óra 25 percre a szavazás eredménye a pártok között a következőképpen alakult ki: konzervatív 340, nemzeti munkáspárt 11, liberális 49, ezek közül 20 Simons-párti liberális, ellenzéki munkáspárt 29, kommunista 0, Uj párt 0, pártokivüli 1. Eddig tehát 430 mandátum sorsa van véglegesen eldöntve, amelyek közül 400 kormánytámogató, 29 ellenzéki, míg egy pártokivüli.

Este 7 órakor érkező jelentések arról számolnak be, hogy Macdonald miniszterelnököt választókerületében megválasztották.

Macdonald miniszterelnök választókerületében összesen 28978 szavazatot kapott, míg ellenfele 23027 szavazatot ért el csupán. Így tehát Macdonaldot 5951 szótöbbséggel választották meg.

Politikai körökben arra számítanak, hogy Macdonald miniszterelnök a holnapi napon kihallgatáson jelenik meg a királynál, ahol a kabinettel kapcsolatos ügyekről és a választás eredményéről fog referálni Anglia uralkodójának.

nye vált ismeretessé úgy, hogy csak 24 választókerület eredménye bizonytalan és végleges eredmény csak szombaton lesz. Ez azonban a nemzeti kormány, illetve a konzervatív-párt minden képeletet felülmúló diadalát már nem befolyásolja. Az eddigi eredmények a következők:

Az esti választási eredmények

Nemzeti kormánypártiak: konzervatív 466, nemzeti munkáspárt 13, liberális nacionalisták (Simon) 25, nemzeti liberálisok (Herbert Samuel) 35, nemzeti függetlenek 3. Összesen 543.

Ellenzékiek: munkáspártiak (Henderson) 41, Lloyd George-pártiak 7, különböző programmal 2. Összesen 50.

A konzervatívok 206 mandátumot nyertek, míg a munkáspártiak 231-et vesztek.

Az eddigi jelentések szerint a választásokon 20 millió 800 ezer ember vett részt. A három nagy párt között az arányszám a következőképpen oszlik meg:

konzervatívok 11.5 (a múlt választáson 8.6), liberálisok 1.9 (a múlt választáson 5.3), munkáspártiak 6.6 (a múlt választáson 8.4.)

Megválasztottak 12 nőt, ezek közül 8 most került a parlamentbe először. Az angol parlamentben példátlanul áll a munkáspárt veresége. A szociáldemokrata-párt teljesen letört. Glasgowban és a többi ugynevezett vérvörös kerületben is a konzervatívok arattak győzelmet, Macdonald kommunistavezér csak óriási küzdelemmel tudott mandátumot szerezni. Ötven szociálista jelölt elveszti a bánatpénzt, mert a leadott szavazatok öt nyolcadát sem tudták megszerezni. Fokozza a munkáspárt

vereségét az is, hogy csaknem az összes vezetők kibuktak, így a volt kormány tagjai is és a párt parlamentári vezetése most új vezeték kezébe kerül.

Párisból jelentik: Az esti lapok élénk meglepődéssel írják a választások eredményéről. A L'Intransigeant szerint a győzelem nem egy párt győzelmét jelenti, hanem az angol népet, amely meg akarja magát menteni. Anglia a munkáspárt uralma alatt demagóg jel-szavak áldozata lett és egyedül Macdonaldben és Snowdenben volt meg a bátorság, hogy a veszélyt meglássák, míg miniszterücsük feláldozták a haza érdekét közvetlen érdekeiknek. A Le Temps azt írja, hogy az angol választásoknak messze kiható belpolitikai eredménye lesz. Az angol nép vad eréllyel vetette magát azokra, akik a rend és a nemzeti egység ellen törtek és tegnap megmutatta, hogy társadalmi, pénzügyi és gazdasági téren a nemzetrontó demagógiát összetöri.

Az amerikai sajtó szintén nagy meglepéssel regisztrálja az angol választási eredményeket.

A nemzeti egység diadala

Késő éjszakai órákban érkezett jelentés szerint az angliai választásokból most már csak három mandátum sorsa ismeretlen. Este tíz óráig ugyanis 608 eredmény futott be. A 608 mandátum megoszlása a következő: konzervatív-párt: 472 mandátum, nemzeti munkáspárt: 13 mandátum, liberálisok 70 mandátum (közötte a Simons-frakció 25 mandátummal szerepel), ellenzéki munkáspárt: 50 mandátum. Kormánytámogató mandátum összesen: 555, ellenzéki 50 és független 3. Az ellenzéki munkáspárt vezérének Kergwoodnak csak nagynehezen sikerült kerületében győznie.

Macdonald miniszterelnök, a választásokkal kapcsolatosan, kiáltványt tett közzé, amiben a választásokat a nemzeti egység diadala-nak minősíti és rávilágít arra, hogy a nép a demokráciát választotta. Bakdwin ugyancsak nyilatkozott és a nemzeti összefogás diadalát látja a választásokban. Snowden kincstári kancellár ugyancsak a demokrácia győzelmeként könyveli el a választásokat, ezzel szemben Henderson nyilatkozatában kijelentette, hogy az új parlament a demokrácia kigunyolása lesz.

A választások hatása a Cityben is érezhetővé vált. A kereskedőnegyed az értékpapírok megszilárdításával honorálta a választásokat.

December tizenötödikén szállítják le a cukorárakat

A kormány szakembereinek és a cukorgyárak képviselőinek értekezlete Bucarestben —

Bucarestből jelentik: A kormány illetékes gazdasági szakemberei és az ország cukorgyárainak képviselői ma nagyjelentőségű értekezletet tartottak az iparügyi miniszteriumban. Az értekezlet tárgya a cukorárak tervbevetett leszállításának ügye volt. A kormány gazdasági exponenseinek intervenciójára a résztvevők momentán elhatározták, hogy az árak leszállításának időpontját egyelőre elhalasztják, de ez

az elfolódás nem nyulhat tovább a folyó év december hó 15-énél.

December hó 15-én az értekezlet határozata alapján a gyárak egységes kulcs alapján az egész ország területén le fogják szállítani a cukor árát. Hivatalos körökben az értekezlet határozatát komoly eredménynek tekintik a kormánynak az árak leszállítása érdekében megindult akciójában.

Fizetési osztályokba sorozzák a tisztviselőket

Nyugati mintára szervezik át a tisztviselők beosztását — Fizetési szabályzatot létesítenek

Bucarestből jelentik: Az állami költségvetés főgondját a köztisztviselők fizetések rendezése képezi. Tegnap a pénzügyi bizottság értekezletet tartott Bratescu pénzügyi alminiszter elnökletével. Az értekezleten, amelyen az összes reszortállamtitkárok részt vettek az 1932. évi pénzügyi költségvetéssel foglalkoztak.

Az értekezleten a legutóbbi sinalsai minisztertanácson hozott határozatoknak megfelelően számos módosítást hoztak létre és kimondták, hogy az összes állami tisztviselők javadalmait rangjuknak és képesítésüknek megfelelően fizetési osztályokba csoportosítják. Összesen tizenkét fizetési osztályt létesítenek és kimondták, hogy 1932. január 1-től kezdődőleg minden közalkalmazott, a legkisebb díjokig

ennek a tizenkét fizetési osztálynak valamelyikébe tartozik. Ezt a rendszert egyébként a nyugati államokban már évekként ezelőtt meghonosították.

A bizottság az első két fizetési osztályokba tartozó állami tisztviselőket határozta meg eddig. Eszerint az első fizetési osztályba tartoznak: a patriárcha, a miniszterelnök és a marsallok, a másodikba pedig: a miniszterek, alminiszterek, a Semmitőszéki bírák és a rangidős vezérfelügyelők.

Nyílt kérdésként hagyta még hátra az értekezlet azt a problémát, hogy a tisztviselők áldozati adója a fizetési osztályok szerinti fokozatnak megfelelően lesz-e megállapítva, vagy pedig változatlan marad.

BRAZAY SÖSBORSZESZ

helyettesít:
kölnöcszet,
szájoízet.

Megnyugodott a pénzpiac a Marmorosch-bank kényszer-egyezségének bejelentése után

Hogyan fizeti vissza a bank a betéteket — A három moratorium-év alatt nem fizet kamatot — A bank zárva marad, amíg a bíróság a kényszer-egyezséget jóvá nem hagyta — Normálizálódott a pénzpiac forgalma — Két pénzügyintézet ismét fizetéképtelen lett

Összeállították a Marmorosch-bank aktíváit

A Marmorosch, Blank & Co. kényszer-egyezségével kapcsolatban most napvilágra kerültek a mérleg egyes számadatai. Így érdekes megemlíteni, hogy a Banca Nationalától élvezett visszleszámitolása egy milliárd hétésszázmillió lejt tesz ki. Az elmúlt év december harmincegyedikén lezárt s ez év február 13-án publikált mérlegében még csak 247 millió 437 ezer 197 lej szerepelt visszleszámitolási hitelként. A Banca Nationala tehát ebben az évben közel másfélmilliárd lejt bocsátott a Marmorosch, Blank & Co. rendelkezésére. A jelenlegi mérlegben a betétek összege egy milliárd hatszázmillió lej, míg az elmúlt év mérlegében 2 milliárd 631 millió 227.094 lej betét szerepel. Ebben az évben tehát körülbelül egy milliárd lej betétet fizetett vissza a bank. A folyószámlák egy milliárd 666 millió 371.067 lejjel szerepelnek, ebből az összegből mintegy hétésszázmillió külföldi hitel, amelyet a bank teljes egészében kifizetett. A különböző értékek letétei két milliárd 409 millió 815.377 lejjel szerepelnek a mérlegben. A bank tiszta nyeresége az elmúlt évben 60 millió 542.618 lej volt. A bank ingatlanai és központi palotája 152 millió 620.752 lejjel szerepel a mérlegben, ugyanennyival, mint az elmúlt évben.

A betétek kifizetésének sorrendje

Mint már megírtuk, a bank száz százalékos ajánl fel betéteseknek és hitelezőiknek és ezt az összeget három év alatt kívánja kifizetni. A bank által kiadott hivatalos kommunikékben még nem szerepelt az, hogy az egyes években

milyen kvótát fog fizetni a bank. Ez ma nyilvánosságra került és eszerint:

az első évben a követelések husz százalékát,

a második évben a követelések harminc százalékát, míg

a harmadik évben a követelések ötven százalékát fogja kifizetni a bank.

Megemlítendő, hogy a követelések után a három év alatt a Marmorosch, Blank & Co. nem fizet kamatot. A bank igazgatósága által elkészített tervezet szerint a huszezer lejt meg nem haladó betéteket három hónapon belül teljes egészükben kifizetik, hogy ezzel is egyszerűsítsék a kényszer-egyezség lefolytatását. A Banca Nationala által a bank rendelkezésére bocsátott összegek elsőbbségi jogot élveznek és ezek nem tartoznak a megállapított kvótába. A bank mindaddig zárva marad, amíg a kényszer-egyezséget a bíróság jóvá nem hagyta. Ez alatt az idő alatt csak a váltó, inkasszó és safe-osztály fog működni.

Készenlétben áll a Banca Nationala

A pénzpiac forgalma egyébként a Banca Nationala megnyugtató nyilatkozatai után teljesen normalizálódott. A Banca Nationala a tegnapi nap folyamán készenlétben állott, hogy a bankok segítségére siessen, de erre egy esetben sem került a sor, miután a pénzügyintézetek fennakadás nélkül teljesítették a fizetéseket. A devizapiac ma alig volt forgalom, az árfolyamok lanyhák.

Brailai jelentés szerint az ottani Banca Sindicatului Agricol ma reggel bezárta pénztárát. A kibocsátott kommunikékben a bank közli betéteseivel és hitelezőivel, hogy a súlyos gazdasági viszonyok késztették erre a lépésre. A Banca Sindicatului Agricol száz százalékos kvótát ajánl fel hitelezőiknek.

A pénzügyi helyzetre vonatkozólag a lapok egyébként megállapítják, hogy amikor a Banca Marmorosch, Blank & Co. válsága kitűnődött, két napig csakugyan volt észlelhető idegesség a pénzpiacra, azonban ez az idegesség már alábbhagyott, minthogy a bankok különösen eleget tettek a követeléseknek. A Banca Marmorosch kényszer-egyezségével kapcsolatosan a Banca Nationala ellátta a bankokat nagy pénzügyösszegekkel, nehogy egy megrögzött esetben a pénzügyintézetek veszélyeztetve legyenek. Egyébként most már lehet azzal számolni, hogy a pénzpiac rövid időn belül ismét visszanyeri szilárdságát.

A Marmorosch-bank aktívái

A gazdasági krízis következtében egy másik pénzügyintézet is bezárta kapuit. A Banca Elvetiana de Depozite nevű pénzügyintézet a kényszer-egyezséget kért. A bank aktívái 98 millió, passzívái 40 millió lejt tesznek ki.

Megállapítást nyert, hogy a Marmorosch, Blank & Co. főintézetében, bucuresti fiókjaiban és az országban lévő fiókinézetekben a zárás pillanatában 27 millió lejt készpénz volt, míg az értékpapírok 56 és félmilliót, a valuták másfél milliót, a vállalati tartozások pedig 501 milliót tettek ki. A valutatételek 196 milliót, az adósok folyószámlája 851 milliót, az értékel-fogadványok 399 milliót képviselnek. Az ingatlanok értéke 429 millió lejt, a részvénytartóké 1 milliárd 34 millió lejt. A bank érdekeltsége a Steaua Romana vállalatnál 112 millió lejt. Ezek a Banca Marmorosch aktívái.

Maniu mereven ragaszkodik álláspontjához

Nem hajlandó vállalni a párt elnökségét. — Mihalache megsértődött. — Titulescut hazahívják Londonból.

Bucurestiből jeleltik: A nemzeti-parasztpárt tegnapi elnöki tanácsülésén, amelyen Maniu Gyula is résztvett, ismét felmerült az elnökválság kérdése, amely azonban nem nyert megoldást. Maniut ismétellen felkérték, hogy vállalja el az elnöki tisztséget, azonban a párt volt elnöke hajthatatlan maradt és kijelentette, hogy erre semmi körülmények között sem hajlandó. Maniu elutasító magatartása miatt éles vita fejlődött ki a párt erdélyi és regáti szárnya között, amennyiben a párt regáti frakciója kijelentette, hogy a nemzeti-parasztpárt nem fejthet ki kellő működést elnök nélkül és hogy ez a helyzet nemcsak hogy alássa a párt tekintélyét, de súlyos válságra is vezethet.

Mihalache ismét rendkívüli meleg szavakban kérte Maniut, hogy változtassa meg álláspontját, Maniu azonban hajthatatlan maradt, ami miatt azután Mihalache megsértődött és nyomban az ülés után elutazott vidékre, noha eredeti terve az volt, hogy még néhány napig Bucurestiben Maniúval bizalmas megbeszéléseket folytat. Az elnöki tanács ezután elhatározta, hogy megkísérli Titulescut londoni meghatalmazott minisztert rábírní arra, hogy vállalja el a nemzeti-parasztpárt elnöki tisztségét. Ebből a célból Iunian volt igazságügyminiszter és Lugojeanu volt államtitkár a közeli napokban Londonba utaznak és ott személyesen lépnek érintkezésbe Titulescutal, akit arra iparkodnak rábírní, hogy térjen vissza az országba és álljon a nemzeti-parasztpárt élére. Eddig még nem lehet tudni, hogy a párt erdélyi frakciója milyen álláspontot foglal el a két politikus londoni utjával szemben és ezért Iunian és Lugojeanu mielőtt Londonba utaznának, megbeszéléseket fognak folytatni a párt erdélyi vezetőivel.

Maniu Gyula, aki Bucurestiben fontos politikai tárgyalásokat folytatott, ma megjelent Kolozsváron, ahol a nemzeti-parasztpárti tagozat vezetőivel tartott értekezést.

Három név:

**Chevalier
Lubitsch
Strauss**

az eredmény:

Világszláger!

a Varázskeringő klasszikusan szép filmváltozata ez a zenélő, beszélő, éneklő operett.

**SELECT-
MOZGÓ.**

Gyermekének meggyilkolásával vádolt zsigmondházi molnárné amerikai tanut jelentett be ártatlanságának igazolására

Ketsch Lajosné beadványa az aradi ügyészséghez — A dráma napján férje ájultra verte és lábbal tiporja — Amerikában is pokol volt az asszony élete

Élénk emlékezetben van még az a családi dráma, amely néhány héttel ezelőtt Zsigmondháza mellett intszódott le. A dráma hőse, Ketsch Lajosné, családi veszekedés után gyermekeivel a Marosba ugrott s mire észrevették tettét, kislát már elragadta az ár. Az asszonyt

s kislányát sikerült megmenteni, azonban az események annyira megviselték a szerencsétlen asszonyt, hogy szanatóriumba kellett szállítani. A férj bűnvádi feljelentést adott be felesége ellen s ebben gondatlanságból okozott emberölés büntette miatt kérte az eljárás megindítását s egyben beadta a válókeresetet felesége ellen. Ebben az érdekes ügyben jelent most fordulatot az a beadvány, amelyet Lepa Valer dr., Ketsch Lajosné jogi képviselője adott be az aradi ügyészséghez.

A terjedelmes memorandumban Ketsch Lajosné elmondja szenvedéseit, melyeket férje mellett kellett állandóan túrní. A férj, aki rendkívül brutális, nagyerejű ember volt, gyakran megverte felségét, ugyszólván minden ok nélkül. Mintha szadista hajlamai kényszerítették volna arra, hogy az asszonnyal kegyetlenkedjen. A dráma megtörténte előtt is szóváltás keletkezett közöttük, mire a férfi nekitámadt a szerencsétlen asszonynak, akit letépet a földre, összevert és kegyetlenül összerugdosott, úgy hogy az ájultra maradt a földön. Amikor magához tért, idegrohamában kapta fel két gyermekét és ugrott a Marosba, ahonnan fiát már nem sikerült kimenteni.

Ennek igazolására bejelentette Kiss Jánost, aki akkor férjének alkalmazottja volt s aki szemtanuja volt, hogy férje hogyan brutalizálta. A rémitő bántalmazás láttára Kiss János kijelentette, hogy ilyen kegyetlen verést még nem látott. A házaspár élete különben amerikai tartózkodásuk alatt sem volt jobb s az asszony bejelentette az ügyészségnek, hogy amerikai tanukat is hajlandó megnevezni ennek igazolására. A beadványban kérte a közben Galacba távozott Kiss János megidézését és kihallgatását. Állításainak igazolására orvosi bizonyítványt is csatolt be Ketsch Lajosné, amely igazolja, hogy testén súlyos sérülések voltak, amelyek ütéstől származtak.

A bejelentés merőben más fordulatot ad a bűnygynek, amelyet a bíróság a szombati tárgyalás alá kerülő válóperuél is tekintetbe fog venni.

A CSÁBITÓ VONAL

Az a luxus,

hogy haját Pixavonnal ápolja mindenki számára elérhető.

A Pixavon-shampoo

egyesíti a folyékony Pixavon minden előnyét.

1. Teljesen mentes a szódától,
2. du, puha habot ad,
3. a hajnak illatos fényt és hullámos gazdagságot ad.

Egy kis osomag 2 mosásra elég és ára csak 10 Lei.

Laval a német-francia közeledésről

Nyilatkozik a washingtoni utjának eredményéről — A francia miniszterelnök meg van elégedve — Utban hazafelé — „Győzött a francia álláspont”

Párisból jelentik: Laval az Ilde France fedélzetén nyilatkozott a sajtó képviselői előtt. Kijelentette, hogy washingtoni utjának eredményeit és tapasztalatait a kamra előtt kívánja ismertetni. A német-francia közeledés megvalósítása valóban igen fontos, már csak a bizalom helyreállítása szempontjából is. A gazdasági együttműködésre a világnak nagyon nagy szüksége van.

Hoovert és Borah szenátort egyébként meghívta Párisba, azonban egyelőre kétséges,

vajjon elfogadják-e a meghívást. Egyik francia újságírónak kijelentette Laval, hogy addig nem kezd semmihez, amíg a kamarával nem közli tapasztalatait s utjának eredményeit. Amikor a két ház összeül, tiszta képet akar rajzolni a helyzetről. A dolgokat úgy kell rendezni, hogy Franciaországot mennél kisebb veszteség érje. Az Intransigeantnak kijelentette Laval, hogy Franciaország mindent elért Washingtonban, a mit elérni akart és amit elérhetett. Franciaország álláspontjából semmit fel nem adott, sőt ez az álláspont győzött.

Kardpárbaj bandázs nélkül

Farkas Irén és dr. Dajkovich Sándor

Katonai becsületügyi szerelmi ügyének újabb fejezete
választmány tárgyalja az ügyet — Farkas Elemér kinos helyzete —
Anyagi érdek, vagy a gyermekért való aggodalom

Emlékezetes még az a társadalmi afférrá fejlődött szerelmi történet, amelynek főszereplői dr. Dajkovich Sándor és Farkas Elemér magyar országgyűlési képviselő egyetlen leánya, Irén.

A 21 éves Farkas Irén megismerkedett dr. Dajkovich Sándor budapesti ügyvéddel, a fiatalok megszerették egymást és minthogy Farkas Elemér vonakodott beleegyezését adni kis-korú leányának a házasságához, a szerelmek megszöktek. A szökés után azonban nem a mindenkitől várt sablonos befejezés következett be, hogy tudniillik az apa beleegyezett a házasságba, hanem a leányt, aki vőlegényével nyolc napig rokonoknál Cegléden tartózkodott, a tulli-i ideggyógyintézetbe záratták.

Az apa kegyetlen eljárása, a közvélemény felzudulását vonta maga után, aminek nyomása alatt az idegszomatórium vezetője felszólította Farkas Elemért, hogy leányát vegye ki az intézetből, Farkas Irén újra visszatért Magyarországra, ahol az apa a Schwarzer-szomatóriumban helyezte el. A leánynak egyébként még a tulli-i szomatóriumban sikerült érintkezést találni a külvilággal és megbízást adni ügyvédeknek, hogy ügyében járjanak el. Az ügyvédek előbb beadványban a székesfehérvári árvaszéktől a házassághoz szükséges beleegyezést kérték, ezt azonban az árvaszék azon az alapon, hogy a leány elmebeteg, elutasította.

Sikerült azonban Farkas Irén ügyvédeknek

Színház — Irodalom — Művészet

„Ekszerrablás a Váci-uccában”

Vigádték, írta Fodor László. Bemutatta az aradi magyar színház prózai együttese.

A jó szindarab egyformán jó Londonban, Párisban, Bécsben és Budapesten: a rossz pedig csak gyenge marad Aradon is. Fodor László darabja, az „Ekszerrablás a Váci-uccában” egyáltalán nem alkalmas arra, hogy visszavonza a közönséget az aradi színház falai közé, mint ahogy a legragyogóbb színészi munka nem segített rajta a külföldi bemutatókon sem. Ez a darab a legkönnyebb fajsúlyú, valószínűtlen meseszövevény alkotás, papírmásé-figurákkal és az elmaradhatatlan szójáték-buborékokkal. Főszereplői az asszony, akit először kirabol a rabló és a rabló, akit meglop az asszony s akik végezetül is Nizzában találkoznak, hogy kívül helyezték magukat és szerelmüket a társadalmon. De mégis a társaság kellős közepében maradjanak, mert a rabló szerint a legbiztosabb buvóhely az áldozat lakása.

A prózával együttes jobb ügyhöz méltó buzgalommal igyekezett a valószínűség látszatát a valószínűtlenül ható darabnak megadni. *Kassza Anna*, *Marianne* alakjában a magát démonnak megjátszó asszonyt formázta, aki pezsgős pohárral kezében, vesz bucsut a polgári társadalomtól, mielőtt elhatározza magát arra, hogy sorsát a rabló sorsához fűzi. A másik főszereplő, a rabló, aki az összes jaszszok örömeire és okulására, „hold up” bandita és revolverrel a kezében, szellemességekkel traktálja áldozatait, amíg kirabolja őket. Háztetőkön menekül és az asszonyt, akibe szerelmes, azzal a gyűrűvel ajándékozza meg, amelyet előzőleg elrabolt tőle. *Barsi Ödön* elkésredett küzdelmet folytatott a valószínűtlen darab valószínűtlen alakjával.

Az ekszerrész figurájából, akit kirabolnak, kabinetalaktól csinált *Tompa Sándor*, míg a többi szereplők, *Bárdy Teréz*, *Forgács Sándor*, *Tóth Elek*, *Rajnay Sándor*, *Balázs Samu*, *Csütina*, *Tasnády Andor* a kisebb epizód szerepekben jók voltak. (Kv.)

kieszközlöni, hogy a Schwarzer-szomatóriumban három tagból álló bizottság vizsgálta meg a leányt, akit épelméjűnek nyilvánítottak. Farkas Elemér képviselőt a szerelmi ügy nyilvános pertraktálása kinos helyzetbe hozta, annál is inkább, mert titokban azzal is gyanúsították, hogy magatartásában anyagi szempontok is vezetnek.

Leánya házasságával a képviselő esetleg ugyanis a leány anyai örökségének a kezelésétől. A képviselő, hogy a gyanúsításoknak elejét vegye, lemondott a vagyon kezeléséről. Ugyan ekkor az apa és a vőlegény között előreláthatólag az affér lovagias utra terelődik. Dajkovich Sándor dr. ugyanis eljárásának igazolására bejelentette az ügyet a katonai becsületügyi választmányának. A lovagias elégtétel a katonai szabályok értelmében ilyen esetekben is súlyos feltételekhez van kötve. A feleknek

Bucurestiben meggyilkoltak egy magyar iparost

Szétroncsolt koponyával találták az uccán — Elfogták a gyilkost — Allítólag önvédelemből követte el tettét

Bucurestből jelentik: Borzalmas gyilkosság történt ma éjjel Bucurestiben az Obor külváros egyik elhagyatott uccájában. Több, mint tíz fiatalemberből álló társaság csaknem az egész éjszakát átmulatták a „Magura Oltului”-hoz címzett korcsmában, majd a mulatóhelyiséget elhagyva, szóváltás keletkezett közöttük és emiatt az uccán összeverekedtek. Az illuminált állapotban lévő verekedőket a korcsma tulajdonosa és hozzátartozói választották szíjjel, akik ezután elszéledtek. Egy félórával később a járó-kelők egy szétroncsolt koponyájú emberre akadtak, aki véres testtel fektült az ucca kövezetén, arccal a föld felé fordulva. Az esetről azonnal értesítették a rendőrséget, amely kiszállt a helyszínre és a titokzatos gyilkosság ügyében nyomozást vezetett be.

Rövid félórai nyomozás után sikerült megállapítani, hogy a gyilkosságot *Chirita Geor-*

Még 3 nap M
é D é
g olcsó E g
3 DERBY 3
n B n
a olcsó Y a
p Még 3 nap p

bandázs nélküli kardpárbajt kell vívniok és ha sérülés nem történik, utána háromszori golyóváltással husz lépés távolságból pisztolypárbajt. Farkas Elemér és Dajkovich Sándor dr. barátai mindent elkövetnek, hogy a kinos ügy mielőbb befejezést nyerjen.

gescu Str. Sf. Nicolae Tei 38. szám alatti lakos követte el, aki a korcsmai verekedés után megleste a hazatérő *Sas József* erdélyi származású asztalost és egy doronggal fejbe vágta oly erővel, hogy a szerencsétlen ember koponyája betört, agyveleje kilocsant és így az áldozat pár pillanat múlva kiszenvedett. A gyilkos, akit még a kora reggeli órákban előállítottak a rendőrségre, bevallotta, hogy a tettet ő követte el. Vallomásaiban úgy adta elő a gyilkosságot, hogy *Sas* támadta meg először őtet és egy késsel beléje szurt és ekkor ő önvédelemből fejbe vágta.

Ezzel szemben a vizsgálat megállapította, hogy a gyilkos orvul támadta meg áldozatát, amikor az hazafelé tartott és borzalmas tettét valószínűleg bosszúból követte el. A gyilkos munkást a holnap nap folyamán átadják az ügyészségnek.

A román-orosz közeledésről

irnak a lapok — Litvinov ankarai útja — Tewfik Rüzsi bey török külügyminiszter közvetít

Ankarából jelentik: Litvinov ankarai útjával kapcsolatosan a sajtó megállapítja, hogy ez az út a román-orosz közeledés szolgálatában áll. *Tewfik Rüzsi* bey külügyminiszter felkérte Litvinovot, hogy egyezzen bele, miszerint ő közvetítsen Románia és a Szovjet között.

Az ellentétek, amint azt a török külügyi-

* Az aradi Városi Színház heti műsora, Csütörtökön este: Román előadás. Pénteken, október 30-án: Szerelmi párbaj. (Ujdonság, először.) *Hatvany Lili* nek, az amerikai színpadokon is szenzációs sikert aratott új darabja, *Poór Lili* felléptével. *Burger Nusi* vendégszereplője, *Benes Ilona*, *Bárdos Klári*, *Barsi Ödön*, *Tóth Elek*, *Balázs Samu* felléptével. 2 számú B. bérlet. Sorozatszám 9. — Szombaton, október 31-én este 8 és fél órakor. *Feketeszaru cseresznye*. Hatodszor, bérletszünetben. Sorozatszám 10. Szombaton éjjel negyed 12-kor: *Kis Katalin*. (Éjjeli előadás, kizárólag csak felnőttek részére.) Ujdonság, először. *Savoir* brilliáns vigjátéka. A párisi szezon legszenzációsabb ujdonsága. *Poór Lili* felléptével. *Rendes helyárrakkal*. Sorozatszám 11. Vasárnap, nov. 1-én délután 5 és fél órakor: *Meddig fogsz szeretni?* (Ujdonság, harmadszor). *Olcsó délutáni helyárrakkal*. Sorozatszám 12. Este 8 és fél órakor: *Aranyóra*. (Ujdonság, először.) *Szép Ernő* nek Budapestén 100-szor előadott óriási hatása új színjátéka. 3 számú A. bérlet, Sorozatszám 13.

niszter kifejtette, egyre csökkenő tendenciát mutatnak, amit a legjobban bizonyít, hogy a valamikor szinte napirenden volt határcsúcsok a minimumra csökkentek. Ki kell használni a kedvező alkalmat és helyzetet, vallja a török kormány és minden jel arra vall, hogy a közvetítés komoly sikereket eredményez. Litvinov még nem nyilatkozott az ajánlatot illetően.

* Pénteken mutatja be a szintársulat *Hatvany Lili* darabját. A kiváló újságíró irodalmi tevékenységének jelentős etappja: a „Szerelmi párbaj”, amelyet pénteken este mutat be a prózatársulat. A darab érdekfeszítő cselekménye és a különleges beállítású figurák oly lenyűgöző hatásúak, hogy Amerikában százas szériában futott *Hatvany Lili* darabja. A „Szerelmi párbaj” főszerepét *Poór Lili* játssza, aki ez alkalommal is művészetének és közvetlen egyéniségének teljes latbavetésével viszi sikerre a darabot. Már javában folynak az előzetes próbák és egészen bizonyos, hogy *Hatvany Lili* darabjának bemutatóját a legnagyobb siker fogja koronázni.

* *Tátray Kornélia* hangversenye. *Tátray Kornélia*, a fiatal, de értékes tehetségű és művésziileg képzett énektanár szombaton zeneestélyt rendez lakásán. A házi hangverseny közönségének kellemes művészi élményben lesz része. *Tátray Kornélia* szombati házi hangversenye ugyanis meglepetéseket ígér. Az énekszámokat dr. *Szelle Károly* kíséri.

Agyongázolt gyermek miatt kártérítési per indult az aradi törvényszék előtt

Érdekes kereset a bíróság előtt. — Megállapították a szülők mulasztását is. — A felmerült költségek felét ítélte meg a törvényszék kártérítés címén.

Halálos szerencsétlenség áldozata lett Mihalik Rudolf hétéves kislia, akit a Boros Béni-téren egy ló megrugott s a szerencsétlen gyermek a rugás következtében harmadnapra meghalt.

A vizsgálat megállapította, hogy Markovics aradi szállító költöztetést vállalt s ennek lebonyolítására fuvarosokat fogadott. A kocsik a kifogott lovakat egy szekérhez kötötték s megbízták Floroin Jovát a felügyelettel. A fiú ingerkedett az egyik lóval, amit a felügyelettel megbízott fuvaros nem vett észre s így történt, hogy a ló halálra rugta a gyermeket. Mihalik Rudolf és felesége kereset indított nemcsak Floroin Jovára, hanem Markovics szállító ellen is s kérték a bíróságot, hogy gyermekük elvesztése miatt anyagi kártérítést ítéljen meg részükre.

A járásbíróság elutasította a keresetet s így került felebezés folytán ma az aradi törvényszék S a r a c u-tanácsa elé. A felperes jogi képviselője, Stoinescu Sándor dr. nemcsak a fuvaros, hanem a szállító elmarasztalását is kérte a bíróságtól, amely rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy a felmerült kezelési, orvosi és temetési költségek viselésében csupán Floroin Jovát marasztalta el. A költségeknek azonban csak felét ítélte meg a törvényszék azzal az indokollással, hogy a felelősség részben a szülőket is terheli, mert elmulasztották a köteles szülői gondosságot. Markovics szállítót a bíróság felmentette a kártérítési kötelezettség alól.

TABU

Végleg elmarad Ionescu-Sisesti miniszter aradi útja

Az őszi eszések miatt végleg elhalasztotta aradmegyei körútjának beszámolóját.

Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter, Arad vezető kormányképviselője, amint az Aradi Közlöny már több ízben jelentette, e hét végén kívánta megtartani aradmegyei körútját. A minisztert azonban a költségvetési tárgyalások, valamint a gyakori sinai koronatanácsok szándékának megváltoztatására készítették, de még mindig nem mondott le arról a tervéről, hogy választóit még az új őszi parlamenti szesszió megnyitása előtt felkeresse és azok előtt beszámolót tartson.

Amint a mai nap folyamán értesülünk, Ionescu-Sisesti miniszter végleg elejtette aradi útjának tervét. A miniszter elutazását eddig is gátló okok még mindig fennállnak, de ettől függetlenül is a beköszöntött országos őszi eszések megnehezítik az autó-utakat az ország valamennyi megyéjében. Magánúton nyert információink szerint az utóbbi körülmény is lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy Ionescu-Sisesti miniszter végleg elejtse aradmegyei körútjának tervét és egyelőre lemondjon arról, hogy vidéki gazdaválasztóit személyesen keresse fel.

„Megengedi? ... barátom: - VIM! ” úr!”

VIM úr mindent tisztít, egy-kellőre reogog a fém, üveg, porcellán, fa és kö... fal, ajtó, asztal, fürdőkád... tészék, tányér, kés, villa, kanál és az ezernyi más, a házban és háztartásban előforduló dolog! — VIM az Ön barátja is lesz —

VIM

MINDENT TISZTÍT!

Zilahy Irén levele Lipcséből Aradra

Meghódította Lipcse közönségét — Leszerződtek Európa egyik legelső operett-társulatához — Négy nyiltszini taps a premieren — Ut Berlin felé —

Zilahy Irén, akinek karrierje Aradról indult el, merészen ivelő pályájának egy újabb állomásához érkezett. Lipcsében aratja sikerét Brodszky Miklós operettjében. A „Flucht in die Ehe“ nagy sikerrel fut Lipcsében s a sikerben elsők között veszi ki részét a „bájos, természetes vidámsággal és graciózus szinpadratermettséggel“ felruházott szubrett: Irene Zilahy“, ahogyan a lipcsei sajtó egyhanguan jellemzi Zilahy Irént. A berlini lapok is beszámolnak a lipcsei bemutatóról és kiemelik az elismerés őszinte hangján a fiatal magyar színésznő: Zilahy Irénke tehetségét.

A lipcsei „Kaiserhof-szálló“ jegyzésével, határozott női írással levelet hozott ma a posta az Aradi Közlöny szerkesztőségébe. Zilahy Irén írta a levelet, az ő közvetlen, őszinte modorában s a négy sűrűn teleírt oldalon beszámol lipcsei sikeréről, terveiről és reményei-

TABU

ről a jövőt illetőleg. Zilahy Irén, aki a lipcsei elegáns hotel szállodájának halljában ül és írja haza, Aradra a levelet, bizonyára most is az a szalmaszínű haja, loknis, rövidruhás bakfis, aki akkor volt, amikor legutóbb pihenni jött Aradra, nyár derekán...

— Azóta sok minden történt velem! — írja Zilahy Irén. — Még emlékeznek, legutóbbi találkozásunkkor — Aradon elmondtam, hogy Berlinbe hívnak, de nem találtam még meg a szerepet, amiben bemutatkozom a német főváros rendkívül nagy igényű közönségének. Most megvan a szerep! Milyen szerep? Mintha csak rólam mintázták volna. A leipzig-i bemutató döntő sikert jelentett számomra. Pedig nagyon drukoltam, hiszen Európa egyik legelső operette-ensembeléjével léptem fel!...

Bizony. Zilahy Irén nem kisebb nevekkel volt körülvéve a Brodszky-premier hatalmas plakátjain, mint Rita Georg, (a németek egyik legnevesebb primadonnája), Halmay Tibor (a kitűnő magyar komikus, akit a hangosfilmekről is előnyösen ismertünk meg), Franz Höbling és Kurt Preger, mind márkás német nevek. S a berlini B. Z. am Mittag kritikáját, ennek dacára Zilahy Irénnel kezdte. Ez aztán jelent valamit Zilahy Irén karrierjében.

— Nagyon boldog vagyok — írja tovább

Zilahy. — A legtöbb tapsot én kapom. Olyan büszke vagyok, különösen a négy nyiltszini tapsra, amit a premieren kaptam. A táncszámokat Halmayval annyit ismételhettünk, ahányszor akartuk.

Ezután levelemnek további folyamán elmondja Zilahy, hogy a premier napján, a nagy siker lázában három berlini direktor kötötte le a darabot.

— Bejöttek az öltözőmbe, gratuláltak. Mindegyik ragaszkodott az én fellépésemhez, csak úgy kötötték le a darabot... Most már csak ilyen sikert adjon a jó Isten a berlini premieren is!

Befejezésül terveiről ír Zilahy Irén. Elmondja, hogy két filmre kapott már ajánlatot a berlini filmgyáraktól. A német kiejtésétől „el vannak ragadtatva“, nemkülönben az egész Zilahy Irénkétől, tetőtől talpig... Tehetségéről beszélnék a mellékelt kritikák. Mi kell még?

— Egyet elárulhatok, — fejezi be levelét Zilahy, — hogy nagyon, nagyon boldog vagyok!...

Ehisszük neki. Legközelebbre beigéri, hogy Berlinből fog írni, hasonló jókat. Bizik, roménykedik a berlini sikerben, most már csak ez hiányzik ahhoz, hogy Németországban is „befusson“.

TABU

Az aradi mozik mai műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Ma utoljára FÉRFIAK LUCY KÖRÜL. Vígjáték. Főszereplők: Liane Haid, Walter Rilla, Trude Hesterberg, Lyen Deyers, Oskar Karlweis.

SELECT MOZGÓ: Premier. A NEVETŐ FŐHADNAGY. Világláger. Lubitsch Ernő rendezésében, Straus Oszkár „Varázskeringő“-jének nyomán, Főszerepekben Maurice Chevallier és az igazán bájos Claudette Colbert.

ELITE MOZGÓ: PRIMADONNÁK LOVAGJA. Vígjáték. Főszereplők: Bessie Love, Charles King, Marie Dressler.

GRADISTE MOZGÓ: Javítási munkálatok miatt az előadások szünetelnek.

H I R E K

Ki akarják telepíteni az iratosi telepéseket

Az aradi törvényszék határozata.

Egy régóta vajdó telepes-ügy érkezett el a napokban új fordulópontjához. Százhusz román nemzetiségű család tíz év előtt ájtott Magyarországról Romániába és itt Iratos mellett földet utaltak ki nekik. A földet az iratosi gazdák is igényt tartottak és a földművelésügyi miniszter a földet visszaváltotta a gazdáknak. A telepesek dr. Ghierman Dante ügyvéd útján a miniszteri határozatot perrel támadták meg és a pert megnyerték.

Ennek ellenére a földművelésügyi felügyelőség a miniszteri rendelkezésnek az elmúlt nyáron érvényt akart szerezni, csendörökkel szállatta meg Iratost, de a telepesek elszánt magatartása a kitelepítést megakadályozta. Két nappal ezelőtt a telepeseket ismét beidéztek Aradra és tudatták velük a minisztériumi kitelepítő határozatot. Dr. Dante Gherman felszólalásában hangoztatta a bírói ítélet tekintélyét és a rendelet szabálytalanságát. Erre az inspektor tudatta a telepesekkel, hogy újabb határozatig megmaradhatnak birtokukban.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Megelőnkülő nyugati szelekkel változékony, hűvös idő várható, még sok helyütt esővel.

— **Piccard professzort kihallgatáson fogadta és kitiintette a király.** Bucurestiből jelentik: Piccard professzor, a világhírű német stratósferarepülő, mint ismeretes, több napon át Bucurestiben tartózkodott és tudományos előadást tartott rendkívüli tapasztalatairól 17.800 méter magasságot elért repülésében. Károly király a világhírű német professzort hétfőn kihallgatáson fogadta, amelyen hosszasan elbeszélgetett a tudóssal, majd ugyanazon nap uzsonnára hívta meg. Piccardot az uralkodó a Crucea Aeronautica és a Meritul Cultural érdemrendekkel tüntette ki.

— **Pilsudszky elutazott Bucurestiből.** Bucurestiből jelentik: Pilsudszky marsall, a lengyel köztársaság egykori diktátora, aki orvosi kezelésre a híres Tekirghiol-fürdőben tartózkodott több mint egy hétig, ma este elhagyta a fővárost. Pilsudszky Bucurestiből Varsóba utazott vissza.

— **Az orosz-japán incidens.** Tokióból jelentik: A japán kormány utasította moszkvai nagykövetét, hogy intervenáljon a szovjetkormánytól a mandzsuriai határ mentén foganatosított orosz intézkedések ügyében. Ezek az intézkedések nyugtalanságot váltottak ki Japánban és éppen ezért a japán kormány felkéri a szovjetkormányt, hogy tartózkodjék minden komolyabb intézkedéstől.

— **Nagy sikasztás a holland pénzügyminisztériumban.** Hágából jelentik: A holland pénzügyminisztérium nyugdíjosztályán hatalmas méretű sikasztások jöttek a nyomára. Az egyik sikasztó agyonlőtte magát, négy társát letartóztatták. A sikasztások számai 15 évre nyuhak vissza és összegük meghaladja a 2 millió forintot.

— **A megyei egészségügyi bizottság ülése.** Arad megyei egészségügyi bizottsága ma délelőtt tartotta meg rendes havi gyűlését a vármegyeházán dr. Cosma Demeter vármegyei főorvos elnökletével. A gyűlésen a vármegyei rendes egészségügyi kérdéseit tárgyalták le.

— **Helyreállították a villanyszolgáltatást Aradon.** Megirtuk, hogy tegnap a Széchenyi- és Batthyány-uccákban, valamint a Boros Béni-tér egy részén kialakult a villany. Ma beszélgetést folytattunk Butoiescu villanygyári igazgatóval, aki kijelentette, hogy a tegnapi részleges sötétséget — mint megállapítást nyert — kábeltörés okozta, aminek a helyét már ma délben sikerült felfedezni a Batthyány- és Széchenyi-uccák sarkán. Rövid munka után délután két órára a villanyvilágítást a jelzett területen ismét helyreállították.

— **Marconi sikeresen kísérletezik új rádiótelefon találmányával.** Rómából jelentik: Marconi a genovai öböl partvidékén Santa Margherita di Liguria és Sestri Levante között 50 centiméteres rövidhullámhosszu adó és vevőkészülékek segítségével kifogástalan tisztaságu rádiótelefonvételért el, amelyet mindkét oldalon nagy hangerevvel hallottak. A távolság körülbelül 20 kilométer.

Aradváros új kultur-intézményekkel

Közel egymillió lejes új iskola-építési alapot létesített a város tanügyi bizottsága — Érdekes tervek a bizottsági ülésen — Külön olvasó-termel alapítanak az aradi tanterületek számára a Kulturpalotában

A városi tanügyi bizottság ma délután dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnök vezetésével ülést tartott, amelyen Aradváros tanügyi kérdéseit tárgyalták. A bizottság elhatározta, hogy az egyes városi iskolák költségvetéséből fennmaradó, illetve fel nem használt összegekkel egy közös iskola-alapot létesít, amelyet Aradváros költségvetésének keretei közé vesznek fel. Ez a közös iskola-alap azt a célt fogja szolgálni, hogy a város megnagyobbított területén oly szükséges iskola-építkezések alapját véle növeljék. Tekintve, hogy minden aradi iskola magánköltségvetésében maradt fenn legalább 40—50.000 lej, Radu dr. hozzávetőleges kalkulációja szerint egy közel 800.000 lejes új alappal fog gyarapodni a város költségvetése, amellyel jelentős módon támogatni tudják majd az új és a tervbevetett iskola-építéseket Aradváros területén. Jelenleg a Mossóty-telepi állami elemi iskola építkezése van napirendű és az új anyagi erőforrás je-

lentos módon gyorsítja meg az építkezés tempóját.

Egy másik jelentős határozatot is hozott a tanügyi bizottság, amely a Kulturpalota intézményeit fogja gyarapítani. A bizottság ugyanis számbavéve azt a helyzetet, hogy minden egyes aradi iskola előfizetője egy vagy több tanügyi folyóiratnak, azt a gondolatot vetette fel, hogy ezeket az előfizetéseket egy helyre koncentrálják össze és mintegy új könyvtárat, illetve olvasótermet létesítve, így tegyék lehetővé Aradváros tanári és tanítói testületeinek, hogy lépést tartsanak a szakirodalommal. A tanügyi bizottság nagy tetszéssel fogadta a felvetett tervet és elhatározta, hogy ezt az új intézményt a Kulturpalota egyik helyiségében állítják fel és oda hozatják meg a szoban forgó tanügyi folyóiratokat. Így nemcsak Aradváros tanügyi testületeinek számára könnyítik meg a tudományos szakirodalom állandó figyelemmel kísérésének kötelezettségét, hanem egyúttal egy új intézménnyel gazdagítják a Kulturpalotát is.

Rothschild báró barackja

A párisi Rothschild február végén sétára indul és a legelőkelőbb csemegekereskedés kirakataiban meglát három pompás őszibarackot. A boltos jó ismerőse, vigan bemegy a boltba:

— Jó napot, kedves barátom, gyönyörű barackokat láttam a kirakataiban, mit számít értük?

— Báró ur, ma csak ez a három barack van Párisban, darabja 200 frank.

— Nem is tudnám, de biztos ön benne, hogy jó is?

— Kérem, báró ur, tessék megízlelni. Legyen a vendégem, tiszteljen meg azzal, hogy itt, azonnal elfogyaszt egyet.

A francia ember, még ha Rothschild báró is a neve, megbecsüli, egyenrangúnak tartja a kereskedőt, így hát az ajánlatot nem lehetett visszautasítani. Bementek a főnök irodájába, hirtelen megterítették és már hozták is a barackokat. Rothschild kivett egyet és nagy élvezettel megette, de a kereskedő is kivett magának egyet és ő is látható élvezettel fogyasztotta a nemes gyümölcsöt.

— Nagyon köszönöm. Önnek igaza van, a barack kitűnő. Legyen szives, csomagoltassa be a számomra emezt a harmadikat.

Egy pillanat, a barack a báró zsebébe vándorol, viszont a báró zsebéből előkerül két darab ropogós szász.

— Még egyszer köszönöm, tessék a barack ára.

A kereskedő mosolyog, igazi francia udvariassággal mosolyog:

— Báró urnak tévedni méltóztatik, ennek a baracknak az ára 1000 frank.

— De uram, ön az imént kétszázat mondott...

— Igaz, úgy van, de — akkor még három barack volt Párisban, most pedig ez az egyetlen... (Ne kérdezze meg többé senki, miért olyan gazdag a francia, itt a példája, milyen értelmes).

— Elkobozták a Népszavát. Budapestről jelentik: A Népszava mai számát államellenes izgatás miatt a hatóságok elkobozták.

Combine-Malóing-
modern kivitel — olcsó ár,
RUTKAY & BOTYE cég
Arad.

— **Halálos autógázolás Budapesten.** Budapestről jelentik: A Rákóczi-ut és Nagykörut kereszteződésénél egy nagy sebességgel haladó autó elütött egy idősebb uriaszonyt, akit a Rókus-kórházba szállítottak, ahol kiszervenvedt. Az autó a gázolás után tovább száguldott, azonban a rendőrségnek sikerült megállapítania, hogy az autó vezetője Bogdán Lajos, 26 éves sofőr, akit letartóztattak. Az áldozat Kollár Samuné, 56 éves uriaszony.

— **Korossy György főispán beiktatása.**

Gyulán tegnap nagy ünnepek között iktatták be hivatalába Korossy Györgyöt, Békésmegye új főispánját, az egykori temesmegyei főispánt. A beiktatás során az évszázados hagyományokhoz híven öt főszolgabíró az új főispánt székevel együtt háromszor a magasba emelte. Az üdvözlések során Niamessny Mihály kormányfőtanácsos, országgyűlési képviselő, volt temesi tiszteletbeli ügyész, Temesmegye volt tisztikara nevében köszöntötte Korossy György főispánt.

— **A Nemzetközi Fizetések Bankja a devizakorlátozások nemzetközi szabályozásáért.** Bázélből jelentik: A Nemzetközi Fizetések Bankja Prágába november harmadikára értekezletre hívta össze azon államok jegybankjainak delegátusait, amelyekben devizaforgalmi korlátozások vannak érvényben. A konferencia célja a korlátozások egyöntetűvé és olyanná tétele, hogy ezektől a külkereskedelmi forgalom lebonyolítása minél kevesebbet szenvedjen.

— **Tragikus öngyilkosság történt tegnap este a Fehér Kereszt-kórházban.** Kleiber Jánosné temesvári mézárasmester felesége, kórházi ápoló az első emeleti betegszoba ablakából kiugrott. A szerencsétlen asszony megakadt a villanyhuzalban és súlyos égési sebeket szenvedett. Mire földet ért, halott volt. A helyszínen megjelent Kiss Ernő rendőrtiszt és Bánfi Sándor dr. hatósági orvos már csak a beállott halált konstatálhatták. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **A szerelmi bánat megölte.** Csóti Juliánna húsz éves lugosi cselédeány szerelmi bánatában felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. A fiatal leánynak az egyik lugosi ezred katonája házasságot ígért. A katonának közben leszerelt, de hallani sem akart a leányról, akit ez annyira elkésérett, hogy öngyilkosságot követett el.

— **Felakasztotta magát a padlásán.** Bambus József harminkét éves bakovai gazdalkodó éjszaka házában padlásán felakasztotta magát. A hozzátartozók reggel fedezték fel, amikor már halott volt. Történetek oka ismeretlen.

— **Egy volt tiszt öngyilkossága Budapesten.** Budapestről jelentik: Wiederführ Lajos, volt tiszt ma délben Budapesten agyonlőtte magát. Öngyilkosságának oka valószínűleg az, hogy a katonai hatóságok már huzamosabb ideje körözik nagyobb összegű hivatalos pénz elsikkasztása miatt.

— **Tizenkét év gyilkosságért.** Budapestről jelentik: A Tábla ma tárgyalta Igala Imre villamos kalauz bűnyjét, aki meggyilkolta feleségét, Vánczi Ferenc ellenőrt. A Tábla a gyilkos kalauzt 12 évi fegyházra ítélte.

Ötven százalékos egyezsége van kilátás a város 16 milliós tisztviselő-perében

Az ügyvédi és perköltségek kiadásai nehezítik meg a tárgyalásokat.

Ma délután tovább folytatta kölcsönös megbeszéléseit az aradvárosi tisztviselők és az interimár-bizottság három-három tagu delegációja az ismeretes tisztviselő-per likvidálásáról. A tárgyalások, mint értesülünk, továbbra is lassan haladnak előre, mivel a perben szereplő és érdekelt ügyvédek járandóságai miatt nehéz a közös alapot megtalálni.

Magánúton nyert értesüléseink szerint Aradváros vezetősége átlag 50 százalékos egyezkedési alapról tárgyal a tizenhatmillió perben: ebből az összegből körülbelül négy millió lej az eddig felgyűlt perköltség és ügyvédi honorárium. A tárgyalásokat továbbra is folytatják.

— **Ujabb skarlát-esetek Aradon.** A városi főorvosi hivatalnak az utóbbi napokban két skarlát-megbetegedést jelentettek be. Az egyik megbetegedés a Str. Elena 16. szám alatt történt, ahol Serényi Viora 7 éves kisleány betegedett meg; a másik megbetegedés a Str. Bucur 1. szám alatt történt, ahol Mészáros György 8 éves kisfiú betegedett meg skarlátban. Mindkét beteget az orvosi hivatal engedélye alapján lakásukon ápolják.

— **A német kommunistáknál tartott házkutatás újabb meglepő eredményei.** Berlinből jelentik: A német kommunisták központi palotájában, a Liebknecht-házban foganatosított többnapos házkutatásról a rendőri jelentés a következő adatokat közli: A kommunista-házban két vaskos kötetnyi tervrajzot találtak a német vasuti hálózatról és a viaduktokról, amelyek mellé csatolva vannak a robbantási lehetőségek leírásai és a gyakorlati utasítások.

— **Ítélet a budapesti építkezési panamában.** Budapestről jelentik: Az építkezési panama miatt letartóztatott Balassi László volt gazdasági csendőrtiszt ügyében ma hirdetett ítéletet a katonai törvényszék. Az ügy tárgyalása párhuzamosan haladt a Vay-ügy tárgyalásával. A katonai törvényszék megvesztegetés, csalás, közokirathamisítás, hatóság előtti rágalmozás miatt két és fél esztendőre és 2000 pengőre ítélte Balassit, akinek politikai jogait hat évre felfüggesztették.

— **Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűviz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre.** Hires nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. — A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Teljesítették két fogoly kérését, akik éhségstrájkjal fenyegetőztek.** Az aradi ügyészség két politikai foglyat, Faur György és Oláh György — mint az Aradi Közlöny jelentette — az elmúlt héten bejelentette, hogy éhségstrájkba kezd, ha az ügyészség kérésüket nem teljesíti. A két fogoly kérésének teljesítése nem kerestülvihetetlen és azt részben teljesítette is a fogház igazgatósága, és így a két fogoly ma bejelentette, hogy az éhségstrájk megkezdésétől ekáll.

— **Szerencsétlenség Gájban.** Sajnálatos szerencsétlenség történt tegnap délután öt óra körül Gájban. Szabó Károly, 38 éves munkás a cukorgyár mozdonya elé került, amely elgázolta. A szerencsétlenül járt munkást súlyos állapotban beszállították a kórházba. — A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség. Ennek során megállapítást nyert, hogy Szabó Károly süketnéma, aki a vonat jelzését nem vette észre és így kórházi szerencsétlenség. Minthogy ilyenformán senkit nem terhel felelősség, a vizsgálatot beszüntették.

A legjobb angol tea,

amelytől minden szakértő elvan ragadtatva és mindenütt előnyben részesül, a

HORNIMAN'S TEA

Letartóztatták a súlyosan megvádolt temesvári rendőrtisztet

A feljelentő fenntartja vádjait — Rendőri besugó, aki két év alatt hatszáz lejt keresett

Temesvárról jelentik: A Bánság fővárosát még mindig az a szenzációkban bővelkedő ügy foglalkoztatja, amelynek középpontjában két rendőrtiszt: Rujan Trifon és Popovici Cornel, valamint egy 19 éves fiú, Barbosu Artur állnak, akik a vád szerint merényletet akartak tervezni a temesvári rendőrség vezetői ellen. A merényleteket Barbosu Artur követte volna el a két rendőrtiszt felbuztatására.

Az eset hőse a 19 éves Barbosu Artur, aki két év előtt egy kommunista per vádlottja volt. A 19 éves gyerek annyira félt a nyomozó közegetől, hogy elvállalta a rendőri besugó lealacsonyító szerepét. Mint besugó Rujan Cornel komiszár szolgálatában állott, eljárt az ifjúkommunisták gyűléseire és az ott törtétekről szorgalmasan beszámolt Rujanoknak. Saját bevallása szerint két év alatt már legalább ötven kommunistát tartóztattak le az ő besugása nyomán. Ezért a szolgálatáért összesen 5—600 lejt kapott.

— **A temesvári szerb dalegyet Aradon.** A temesvári Szerb Dalegyet az aradi szerb dalárda meghívására november 6-án Aradra érkezik. A dalegyesület részt vesz az aradi szerb dalárda dalestjén, valamint a szerb templomban az ünnepi istentisztelet fényét emelik közreműködésükkel.

— **Feladhatatlan élményben lesz részük november hó 3-án azoknak, akik a Liszt Ferenc-zenekar és a „Melodia” magyar dalkör együttes bemutatón hangversenyén részt vesznek.** A műsor, mely Arad legkiválóbb zenészeinek összeállítása, oly művészi számokat tartalmaz, mely Arad magyar társadalmának legszélesebb körű művészi irányított is kielégítheti. A hangversenyen Fiedler Klári gondokaművésznő és Tátray Kornélia hangversenyénekesnő, valamint dr. Szelle Károly kamarazene együttese is fellép, mindmegannyi művészi számokkal. Természetesen a két egyesület zene- és énekkara dr. Mezey Zsigmond és Szántó Péter karnagyok vezetése alatt szintén részt fog követelni magának az est sikeréből, mely előreláthatólag szenzációs lesz. A nívós, szép és magyaros hangversenyre műsorok már válthatók Oláh papirkereskedésében. Hartmann Kálmán ékszerésznél és a két egyesület helyiségében: Str. Romanului (volt Zrinyi-u.) 8. szám alatt.

— **H. Sziklay Gizi Str. Cercetasilor (Szent Pál-uccai) tánciskolájában november hó 4-én új táncoklon kezdődik.**

— **Ha fejfájás gyötr, menjen a legközelebbi gyógyszerárba és vegyen be egy korty vízzel egy Algocratine port.** Néhány perc múlva megszűnik fejfájása.

— **Az „Uj Idők” mai számát a gazdag szépirodalmi részen kívül a népszerű rovatok: Kereszt-rejtvény, Szerkesztői üzenetek, Gasztronómia, Szépségápolás teszik változatosabbá.** Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapjából a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrassy-ut 16. bárkinek küld díjtalan mutatószámot. Előfizetési ár egy negyedévre 260 lej.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, az őszi idényben, dacára a teljes üzemmek, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek.** Az összes gyógytényező, — külön szivóosztály dr. Singer Richard egyet. m. tanár vezetésével —, elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állnak rendelkezésre.

Barbosu Artur elmondta még, hogy detektív, akart lenni, de még túl fiatalnak találták. Tulajdonképpen villanszerelő, dunai hajókon szolgált az elmúlt évben, később azután visszajött Temesvárra és folytatta a besugást. A fiú fenntartotta vádjait, amely szerint Rujan Trifon és Popovici Cornel rendőrtisztek többszörös gyilkosságra bízta fel.

Rujan Trifont egyébként tegnap délben az ügyészségre idézték, ahol Stoilow ügyész megkezdte kihallgatását. A kihallgatás három óra hosszat tartott és azután az ügyész letartóztatási indítványt terjesztett Ionascu vizsgálóbíró elé. A vizsgálóbíró azonnal jelentést tett az ügyről Mihalescu vezetőügyésznek, majd néhány perccel nyolc óra után kihirdették a súlyos váddal terhelt rendőrtiszt előtt a letartóztatási végzést. Ezzel szemben Popovici Cornel letartóztatási indítványát a hatóságok visszautasították.

Adóamnesztia Magyarországon

A hatos bizottság érdekes jelentése.

Budapestről jelentik: Mára elkészült a hatosbizottság jelentése, amelyből kitűnik, hogy további megtakarításokat a dologi kiadásoknál jelenleg, a folyó költségvetési évben már nem lehet elérni. A létszámcökkentés kérdését teljesen elveti a jelentés, amelyből kitűnik még, hogy 5 és félmillió tulkiadás mutatkozik.

Az üzemeknél kimutatott négy milliós tulkiadás esetleg még növekedni fog. Viszont kétes, hogy a MÁV-nál és a postánál tervezett emelések eredményen járnak-e s bizonyos, hogy nem jó hatással lesznek. Javasolja a hatos bizottság a kulturális kiadások csökkentését, így egyik vidéki egyetem három karának megszüntetését, a középiskolák létszámának megszabályozását és több, nem látogatott elemi iskola megszüntetését.

A 33-as bizottság ma elfogadta azt a kormánytervezetet, amely szerint mindazok, akik november 15-ig befizetik hátralékos adójukat, a kamatok erejéig adóamnesztiaiban részesülnek.

— **Az erős dohányzás sárga, barna, vagy fekete lerakódást okoz a fogakon.** Dohányos férfiaknak és nőknek ezért a rendszeres, naponta többszöri fogápolás Odol-fogpasztával feltétlenül szükséges, ha a fogak elszínezését el akarják kerülni. Odol-fogpaszta biztosan tisztítja a fogakat, anélkül, hogy a fogzománcot megtámadná. Az Odol-fogpaszta a nagymennyiségű colloid alkotórészeket tartalmazó összetételénél fogva a legnagyobb felszívóképeséggel bír: elhárít minden lerakódást, kellemetlen szájszagot és minden festékanyagot, amelyek a dohányzás, étkezés és italok élvezése folytán a fogakon lerakódtak és amelyek azok elszínezését okoznak. Az Odol-fogpaszta fehérré teszi a fogakat és tiszta lehetet kölcsönöz a szájnak.

— **A „Szinházi Élet” legújabb száma háromfelvonásos darabmellékletül Marcell Pagnoll „Mariusz” című világiúri darabját adja: Kottamelléklet, egy teljes gyermeklepel, kézimunkaiv van még a „Szinházi Élet”-hez mellékelve, melynek ára darabonként 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej, Budapest, VI., Aradi-ucca 8.**

Szekér Károly aradi kadet tizedik volt

Egy hazug vád miatt megtizedelték az osztrák-magyar hadifoglyokat — azért kellett meghalnia a vörös csapatok borzalmas bosszúja — a szibériai pokolban Katona Gyula tanár tragédiája —

Tóth Pál Aradra visszatért hadifogoly megrázó adatai a krasznajarszki magyarok szenvedéseiről

— Láttam én kérem még sok minden egyebet is. Láttam, amikor a magyar hadifoglyokat megtizedelték és láttam, amikor a csehek megfagyasztották.

Tóth Pál, az egyszerű német-szentpéteri földműves, aki a multkorban azzal a meglepő hírrel állított be a szerkesztőségbe, hogy látta Gyóni Gézának, a költőnek temetését, szinte a végtelenségig mesélhetne arról, amit a szibériai hőmezőkön, a fogolybarakok erdejében megélt.

„Tizedelés“... „Fagyasztás“... valami háborzongató, sötét értelme van ezeknek a szavaknak az egykori hadifogoly szájában. Eddig a világháborúról olyan események gyökerestek belénk fogalmakként, mint a „marnai ütközet“, a „sommei harcok“, vagy a „Krasznajarszki ütközet“.

De „tizedelés“... és „fagyasztás“...?

Ahol a Habsburg-monarchia a palóságban széthullott

— Ugy volt az kérem — meséli el Tóth Pál — hogy a csehek, amint az ellenséggel szemközt találták magukat, átkialtozták, hogy „szervuszok szláv testvérek“, azzal megadták magukat. Ausztria tulajdonképpen a csatateren omlott össze. A csehek azután Oroszországban légiókba tömörültek és legelkeseredettebb ellenségeink lettek. Egész ezredék pártoltak át az oroszokhoz. Így volt ez a 12. számú cseh ezreddel is, amely azután gyászos véget ért.

— Az oroszok a csehek hangulatát nagyszerűen ki tudták használni a foglyok felügyeletére. A krasznajarszki fogolytáborban is, ahol én voltam, a cseh légionáriusok voltak az osztrák-magyar hadifoglyok amugy is szomorú fogságának legianatikusabb elkeserítői. Ahol csak lehetett, belekötötték a hadifoglyokba, szigorú büntetéseket eszközöltek ki és minden elképzelhető módon igyekeztek kimutami az irántunk érzett gyűlöletüket. Ez a gyűlölet azután később, a forradalmi időkben olyan vérázatot eseményekhez vezetett, amelyek a világháború minden kegyetlenségét meghaladták.

— A hadifoglyok élete amugy is a lehető legsivárabb és legvisszatartóbb volt. Szomorú nélkülözések között teltek el napjaink és ha lassanként bele is törődtek az egyelőre változhatatlanba, de a szervezetük nem tudott a gyilkos szibériai klímához alkalmazkodni. Tömögesen pusztultak el skorbutban, himlőben, de legfőképp tüdővészben. A vöröskeresztes hölgyek ugyan elég sűrűn meglátogattak bennünket, de az ő közbenjárásuk bizony nem sokat segített. Így 1915—1916-ban Huszár bárónő látogatott el a fogolytáborba. Erélyes asszony volt, nem ijedt meg az orosz tisztektől, de azok nagyon is respektálták. A bárónő sokat tett értünk. Talán ehhez az anyaszívnek is köze van, hiszen a bárónő fia is ott volt közöttünk, akit később aztán kicseréltek.

Amikor az Atyuska már nem parancsolt többé

— A legtöbb eredménye azoknak az akcióknak volt, amiket a fogolytábor lakói maguk kezdeményeztek. Igazán áldásos hatása volt a katonatisztek betegsegélyző bizottságának, amely nem kevesebb, mint 2500 tüdőbajos magyar katonát segített lejjel, élelemmel és ruhával. Hogy a jövő tisztek közül csak egy párat említek, közöttük volt a tragikus sorsu aradi Szekér Károly kadet, továbbá Katona Gyula tanár, Stössel őrnagy, azután Heller őrnagy, aki állandóan a közlegények között tartózkodott.

— Egyszer azután Szibériában is kezdett szerteszivárogni a hír, a rettegett Atyuska

nem létezik többé, a háború véget ér és hogy mindenki egyenlő lesz. Mi, a hadifoglyok is kezdtük észrevenni a bomlás tüneteit. Az őrség lazult, az oroszok barátkozni kezdtek a foglyokkal. Egy reggel arra ébredtünk, hogy a 32-ik orosz gyalogezred felkázadt és magához véve minden munitiót, a vörös hadsereghez csatlakozott.

— Véres küzdelem kezdődött a vörösök és az ellenforradalmi sereg között. A két ellenfél vadálkati kegyetlenséggel vetette egymásra magát. A hadifogoly fogalma megszűnt közöttük, akik elfogtak az ellenfél közül, az halál fia volt. A cseh légionáriusok azonnal a fehérekhez csatlakoztak és az orosz ellenforradalmi sereg legelszántabb harcosai lettek. Ezt az elszántágot az jellemzi a legjobban, hogy amikor már semmi reményük sem lehetett az orosz forradalom megbuktatására, még mindig ezrével hullatták a véruket.

— Krasznajarszokban kezdetben a forradalom lett az ur, a csehek kitakarodtak a városból, gyilkos fenyegetéseket küldve a fogolytáborba, amelyet a lázadás legfőbb szitójának tartottak. Már akkor rosszat sejtettünk. A városban nem volt haderő, teljesen védtelenül állott, kivéve a forradalmi küzdelem gyilkos kegyetlenségének.

Aradi ember — aki tizedik lett

— Az ellenforradalmi sereg sorra visszafoglalta a nagyobb szibériai központokat és a csehek bevonultak Krasznajarszka. Kijelentették, hogy az osztrák-magyar hadifoglyok lázították fel az orosz csapatokat és ezért kegyetlen bosszút állanak. Megtizedelnek bennünket. Hasztalan volt minden intervenció, minden utánajárás, a csehek szívében égető gyűlölet lobogott. Az áldozatok a tisztikarból, a segélybizottság tagjai közül kerültek ki. Aradi is volt közöttük: Szekér Károly kadet. Szegényt Szibériában érte utól a világhá-

ború utolsó gyűlöletkiszárgása. Halálos sugár volt. Rajta kívül már csak egy agyonlőttre emlékszem, ez Katona Gyula tanár, egy csupa szív ember volt. Egy reggel kivitték őket a fogolytábor melletti mezőre, sortűz roppant és azzal végük volt.

— Ők is a magyar vértanúk sorába tartoznak.

— A csehek nem sokáig tartották a várost. A forradalom ismét felülkerekedett Szibériában. Egy elszánt ütközet, azzal az egész 12-ik cseh ezred a vörösök fogságába került. A visszavonuláskor agyonlőtt oroszok halálát a vörösök megbosszulták és bosszújuk kegyetlenségében felülmúlta a csehek eljárását is. Negyvenes csoportokban összekötözve kivitték az elfogott légionáriusokat a krasznajarszki állomásra, ott levették a lábukat és betelítették őket az ott üresen álló vagonokba. Azután rájuk zárták az ajtót. Tél volt akkor, halálos szibériai tél. Reggelre már csak csontig fagyott hullák voltak az egykori pánszláv harcosok.

— Ez a 12-ik cseh ezred története.

— Borzalmas, minden fantáziát felülmúló történet, de meg kell érteni, hogy a háborúban minden időknél erősebben érvényesül az ősi, mindent leküzdő ösztön:

„Szemet szemért — fogat fogért“.

Hadifoglyokból — külföldi állampolgárok

— Azután vörös uralom következett, felbomlott minden fegyelem. Tudunkra adták, hogy nem vagyunk többé hadifoglyok, hanem csak külföldi állampolgárok. Hanem azért még nem engedtek haza. Megindult a fogolycsereakció, hanem aki csak tudta, ezt már nem várta be, hanem szökött haza. Elfogták, újra megszökött. Így történt ez, ha jól emlékszem, a fiatal Zichy és Vay grófokkal is. Egy állomáson elfogták és visszahozták őket. Erre odaadták az aranyórájukat az őrnek és újból megszöktek, ez alkalommal sikerrel. Persze nem mindenkinek volt aranyórája, de hát úgy szökött az ember, ahogy tudott. Nekem is sikerült sok viszontagság árán hazajutnom.

Itt a „hazajutnom“ szónál azután felriadt Tóth Pál az álmodozásából. Amit elmondott, az nem lesz benne a világtörténelemben, pedig történelem és vállrandítva suhan majd el felette az élet, pedig minden drámánál könnyfakasztóbb dráma. A hősei részben itthon vannak, részben nem sikerült hazajutniok, mint Szekér Károly aradi kadetnek sem, akit meghalt, nem a hazáért, nem valamilyen eszméért, hanem csak azért, mert — tizedik volt.

Korda István.

Rendőrkordon az Adeverul palotája előtt

Izgalmas jelenetek Bucuresti uccáin — A rendőrség a betiltott Lupta példányait kereste — Megmotozzák a rikkancsokat

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium — mint ismeretes — legutóbb betiltotta két bucuresti-i lap, az Ordinea és a Lupta megjelenését. A rendőrség most természetesen minden lehetőséget elkövet, hogy a két lap megjelenését, valamint uccára kerülését megakadályozza. Az egyik lapot, a Luptát, amely sorozatosan éles támadásokat intézett a kormány ellen, az Adeverul-Dimineata nyomdájában állítják elő. Tegnap délután, a Lupta megjelenésének idején rendőrsztag jelent meg az Adeverul palotája előtt és körülvette azt. A rendőrség felvonulását hatalmas tömeg kísérte fegyellemmel. A különítmény vezetője kijelentette, hogy a Lupta kiszedett cikkei, valamint a kinyomáshoz szükséges felszerelést el akarja kobozni. A Lupta szerkesztője ugyanis rendszeren dolgozott abban a reményben, hogy lapzártáig sikerül felfüggesztenie a betiltó rendelkezést. Az Adeverul igazgatója, Socor Emil erélyesen tiltakozott az ellen, hogy a karhatalom a nyomdába behatoljon és hangsúlyozta, hogy a rendőrségnek ügyészégi végzés nélkül nincs joga magánvállalat helyiségébe behatolni és ott elkobzásokat végrehajtani.

A rendőrség emberei végre hosszú vita

után eltávoztak a nyomdából, azonban az uccát nem hagyták el, hanem ott felfeljődve körülvették az Adeverul palotáját és az épületbe senkit sem engedtek be. Később azután enyhítették magatartásukon és kijelentették, hogy az épületbe bemehet bárki, azonban motozás nélkül nem hagyhatja azt el. A rendőrség ugyanis attól tartott, hogy ki akarják csempészni az uccára a Lupta példányait. Később újabb rendőrcsoportok vonultak fel, akik megmotozták a Lupta rikkancsait, akiken az újonnan megjelent példányokat követelték, amelyeket azonban ezek nem tudtak előadni, mivel a lap — nem jelent meg. A rikkancsok közül állítólag többet is bántalmaztak. Az Adeverul igazgatójának többszöri telefon-intervenciója után Bucuresti rendőrkvesztora végre elrendelte a rendőrkülönítmény visszavonulását.

Magánvizsgálók Studiuma,

levélező oktatással és anyagi felelősség el magánvizsgáztat.

Budapest, Baross-ter 6. Kellát pályaudvarnál.

Vegyen Kolozsvári Mentő Sorsjegyet!

Huzás november 8-án.

Főnyeremény: 1,000.000 Lej.

Össznyeremény: 4,000.000 Lej.

Egész sorsjegy 100 Lej. — Fél sorsjegy 50 Lej. Kapható minden dohánytözsében részletre is. Vidéki rendelések egész 119 lej, fél 69 lej előzetes beküldése mellett a főbizományoshoz:

ECKSTEIN TIVADAR-hoz
Arad, Strada Vidra No. 1. intézendők.
Sorsjegyek az Aradi Közlöny kladójában is kaphatók.

FILM KÖZLÖNY

A nevető főhadnagy

Sajtóbemutató a Select-moziban.

Egy Maurice Chevalier-film. Ezzel kell kezdeni. Chevalier annyi, mint: Páris, Páris a maga eredetiségével, utánozhatatlan, hamisítatlan charmjával, könnyelműségével. Páris talajából nőtt ki ezt a gamin-típus, amelynek Chevalier tökéletes példánya. Chevalier most is a régi, a jellegzetes mosolya, csibészes modora és eredeti hanghordozása, teljesen egyéni gesztusai kitűnően érvényesülnek a hangosfilmen. A chansonénekesek királya áttette hódítási terrénumát a filmre. Szinte neki találták fel a hangos-filmet. Chevalier jött és győzött. A „Királynő férje” óta azonban nem talált olyan testere szabott szerepet, mint a „Nevető főhadnagy” címszerepe. Itt aztán kedvére kimulathatja magát, elénekelheti chansonjait, elegáns lehet, könnyelmű, szoknyavadász: Chevalier.

Strauss Oszkár lány keringőmelódiai vonulnak végig kísérezően a filmen. De azért a jófajta amerikai jazzt sem veti meg a rendező a régi Bécs romantikus világába friss vérkeringést, modern levegőt visz bele a jazzmuzsika. Mizzi, a karmester-kisasszony szívhézszoólan tudja hegedülni a „Walzertraum” édes, andalító melódiáját, de amikor kell, megtanítja a kis hercegnőt a modern jazzmuzsikára is. Mizzi életrevaló szerepét egy új színésznő: Claudette Golbert játssza. Francia nő, gracióz, kedves és nem is ügyetlen színésznő. A kis hercegnő bakfisos, kissé groteszk alakját Miryam Hopkins viszi filmre. Ő is új, fiatal tehetség és kitűnően érvényesül szerepében. A többiek is: az operett-király, az adjutáns, az udvarhölgy nagyszerűen összeválogatott ensemblét képeznek. A rendező Ernst Lubitsch, ez a név bevált, kitűnő márka. A szövegkönyv átdolgozása Vajda Ernő érdeme, akinek neve szintén biztosíték a cselekmény szellemes, gördülékeny és teljesen filmszerű lepergésére.

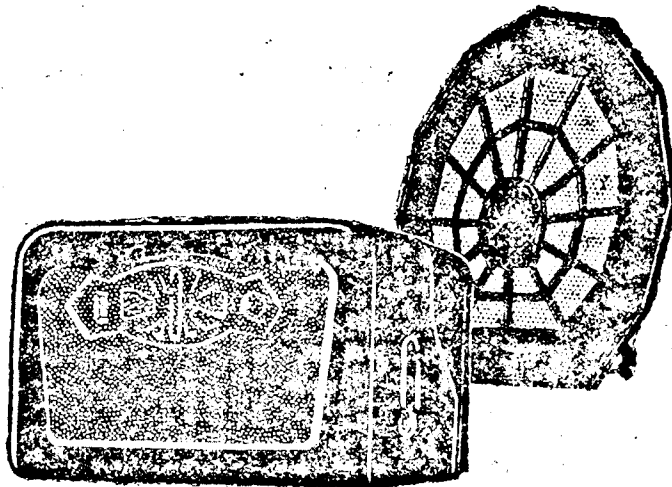
Az ügyészségre szállították át a kommunistamozgalom két gyanúsítottját

Ludosan vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte mindkettőjüket.

Az aradi állambiztonsági hivatal néhány nap óta nagyobb arányú kommunista mozgalom leleplezésében nyomoz. A nyomozás eredményeképp mintegy huszonöt gyanúsítottat tartóztattak le, akiknek kihallgatását még nem fejezte be a szigoranca. A letartóztatottak közül ma délelőtt átkísérték az ügyészségre Dávid Lajost és Siklován Mihályt, akik közül Dávid Oroszországból tért vissza a közelmúltban. Siklován Mihály pedig, amikor a detektívek házkutatást tartottak lakásán, le akarta nyelni azt a papírdarabot, amelyen a mozgalomban résztvevők nevei voltak felírva.

Ludosan Miklós vizsgálóbíró hallgatta ki Dávid Lajost és Siklován Mihályt, akiket előzetes letartóztatásba helyezett.

Az új Standard típusok — világsikerek

- 2 a 3+1 csöves váltóáramu hálózatról táplált vevőkészülék gramofonerosztóval és beépített hangszóróval.
  - 2 av Ugyanez luxuskivitelben, világító mikroekálával.
  - 3 al Tökéletes 3+1 csöves váltóáramu hálózatról táplált vevőkészülék hangszóróval 200—2000 méter hullámhosszra. Gramofonrosztóval szabályozható antenakapcsolóval.
  - 3 x Nagyteljesítményű 3+1 csöves váltóáramu hálózatról táplált Európa-vevőkészülék hangszóróval, 200—2000 méter hullámhosszra gramofonrosztóval.
- „Solocon” hangszóró a legkiválóbb 4 sarkú mágnessel ellátott „Conus”-rendszerű hangszóró, bakelitházban, a legmagasabb és legalacsonyabb hangfrekvenciákat is természetesen és torzításmentesen adja vissza.

Ne halassa, hanem még ma keresse fel

SZABÓ ALBERT Bulevardul Regina Maria 20. sz. alatti

rádióosztályát,

mely önnek díjtalanul mutatja be a készüléket.

Elbocsájtották a lippai adóhivatal főnökét,

mert több nyugdíjat fizetett ki, mint a minisztérium engedélyezett

Egy foglалás epilógusa — Amikor a tisztviselő nem él törvényadta jogával — Vizsgálat az aradi pénzügyigazgatóságon

Bizonytalan időre felfüggesztették Aradon a nyugdíjak kifizetését

A pénzügyminiszter feltűnést keltő rendelete érkezett a pénzügyigazgatósághoz, amely közli, hogy a miniszter Müller János lippai adóhivatali főnököt azonnali hatállyal elbocsájtotta állásából. Az elbocsájtás indoklásául azt hozza fel a miniszteri rendelet, hogy az adóhivatali főnök súlyos hivatali mulasztást követett el.

A rendkívül érdekes ügy előzményei a következők:

A pénzügyminisztérium, mint ismeretes, Bocu Sever volt miniszter emlékezetes butorszállítási ügyében közel két millió lej vámbírságot rótt ki. A bírság biztosítására elrendelte azt is, hogy az illetékes adóhivatal foglалást vezessen Bocu Sever lippai kastélyára, valamint az ott található ingóságokra is. A rendeletet a lippai adóhivatal főnöke, Müller János kapta meg végrehajtás céljából, aki meg is jelent Bocu Sever kastélyában, azonban az ingóságok lefoglalását nem tudta keresztülvinni, mivel Bocu Sever családjából senki sem tartózkodott a kastélyban. Bár a törvény jogot ad a végrehajtást vezető közegeknek, hogy erőszakkal is behatolhassanak a foglалást szenvedő fél lakásába, Müller János ebben az esetben nem akart élni törvényadta jogával. Megelégedett azzal, hogy a helyszínen felvette a jegyzőkönyvet, amely a kastély lefoglalására vonatkozott.

A jegyzőkönyvet felettes hatóságához terjesztette fel a perceptor, amely viszont a minisztériumba továbbította. Ott ugylátszik megállapították, hogy az adóhivatali főnök nem járt el a minisztériumi utasítás szellemében s ennek tudható be, hogy néhány nappal ezelőtt megjelent a hivatalban Popescu miniszteri vezérfelügyelő, aki kérdőre vonta Müller Jánost, hogy miért nem járt el kellő szigorral a foglалásnál. A perceptor igazolta eljárást, amelynek megtörténte után a vezérfelügyelő kérte a nyugdíjasok kimutatását. Ennek átvizsgálásánál megállapították, hogy az adóhivatali főnök túllépte a minisztérium által engedélyezett

összeget és több nyugdíjat fizetett ki, mint a mennyi engedélyezett volt. Popescu vezérfelügyelő jelentést tett a perceptor eljárájáról, amelynek következtében a minisztérium súlyos hivatali mulasztás címén azonnali hatállyal elbocsájtotta Müller Jánost állásából.

A pénzügyi vezérfelügyelő ma Aradra érkezett az itteni nyugdíjigazgatóság felülvizsgálására.

Az aradi pénzügyigazgatóság közlése szerint az elmúlt hét folyamán három millió lej fizetett ki a főpénztár nyugdíjárulék fejében. Tekintettel, hogy újabb rendelkezés, illetve összegengedélyezés a minisztériumtól nem jött, a további nyugdíjkiadásokat bizonytalan időre beszüntették.

Meggyilkoltak egy margittai szőlőbirtokost

A tetteseket sikerült elfogni.

Nagyváradról jelentik: Megdöbbentő gyilkosság történt tegnap este a biharmegyei Margittán. Béni Antal, gazdag margittai szőlőbirtokos, amikor szőlőjéből hazaindult, ismeretlen tettesek utközben megtámadták és botokkal agyonverték. A gyilkosoknak a véres tett elkövetése után sikerült elmenekülniök.

Amint a gyilkosságot a nagyváradai ügyészségnek jelentették, Seciureanu vezetőügyész és Berariu törvényszéki orvos azonnal autóra ültek és a helyszínre mentek, hogy megejtsék a vizsgálatot és a holttest felboncolását. Ugyanekkor a margittai csendőrség a legerélyesebb nyomozást vezette be a gyilkosok kézrekerítésére és ma délelőtt Osváth Károly és Osváth György margittai lakosok személyében sikerült is elfogniok a tetteseket. A két előállított ember a csendőrségen töredelmes vallomást tett. Állításuk szerint a gyilkosságot bosszúból követték el. A vizsgálat folyik.

KULISSZATITKOK Alpár Gitta házassága körül

Kétszázötvenezer pengő a szabadságért — Akadályok az új házasság előtt — Horthy Miklós beleavatkozik — Alpár Gitta édesanyja semmit sem tud leánya házasságáról

Alpár Gitta és Gusztáv Fröhlich házasságáról irnak hasábos cikkeket a berlini, bécsi, budapesti lapok. A színész Pesten élő édesanyja ellenben még ma sem tud semmi pozitív a berlini rádió által kolportált színészházasságról.

Ismerősök, rokonok, újságírók gratulációikkal keresik fel Alpár mamát, aki mosolygva hártja el a jókívánságokat:

— Kissé korán jött, mert Gitta még nem ment férjhez, hiszen első urától még el sem vált. Meg azután Gitta nem az a leány, aki ilyenkor nem értesitené elsőnek a szüleit. Azután egy pillanatra elhallgat, elgondolkozik s újból folytatja:

— Fröhlich Gusztávot különben egyszer láttam a moziban, úgy emlékszem rá, hogy elegáns szöke fiú.

— Tehát csak egyetlen egyszer látta a leendő vejét s akkor is csak vásznon? — kérdezte valaki.

— Ma felhívtam telefonon Berlinben tartózkodó férjemet — mondja Alpárné — aki szemrehányzó kérdésekre meglepetve válaszolt:

— Ugyan hogy volna igaz. Hiszen tudod, hogy Gitta még el sem vált. No de küldj néhány kivágott pesti lapcikket, hadd mutassam meg Gittának. Minden este a színházban vagyok és ott élvezem gyermekeink sikereit. Gittát a felvonások után virágerdő veszi körül, míg Tibor a karmesteri székből köszöni meg a meleg ünneplést.

— Mondja csak Nagyságos Asszonyom — fordul valaki a művész édesanyjához — miért nem vált még el Gitta, ha már évek óta nem él együtt férjével?

— Azért nem, mert eddig ügylészik nem volt sürgős, most azonban el fognak válni.

Alpár Gitta esténként a berlini *Admiralnalastban* Millöckernek Mackeben által átirat „Dubarry“-jában lép fel. Még a múlt szezonban vált a német főváros közönségének ünnepeit kedvencévé, amikor benne Richard Tauber partnernőjének tapsolt a berlini színházlátogató közönség.

A német lapok már az esküvő lefolyásáról is beszámolnak és érdekes intimitásokat irnak az ünnepeit színész első házasságáról. Még kezdő énekes volt Budapesten, amikor belézszeretett Stangl Kornél, dúsgazdag vállalkozó. Hosszu hónapok rábeszélése kel-

lett, amíg végül Alpár Gittát rávette, hogy a felesége legyen. Megesküdtek. A nálánál jóval idősebb férfi imádta feleségét, nagy pompával és luxussal vette körül, egy vagyont költött el az énekesnő passzióira. Stangl valamikor a Magyar-Ház tulajdonosa volt, most azonban ő is Berlinben él. — évek óta külön Gittától — ügyvezető-igazgatója az ABC-nek. Budapesten pedig minden nyáron ő bérlő a Palatinus-strand büféjét.

A zavartalan, boldog házasság mellett újabb művészi sikerek fakadtak. Berlinbe hívták, ahol minden színházi est egy-egy ragyogó művészi babért jelentett. Itt ismerkedett meg a nagyírú magyar énekesnő Gustav Fröhlich-el, akit a közönség a német filmekből kitűnően ismer. Emlékezetünkben vannak még az „Aszfalt“, a „Tűz az operában“, „Metropolis“ s más nagy filmekben játszott ragyogó szerepe. De ismert Fröhlich neve a színház rivaldája előtt is. Berlinben gyakran játszott a

Az igazságügyminiszter rendelete az aradi törvényszékhez, amely a napidíjasok elbocsájtását rendeli el

Alap hiányában január elsejével elbocsájtják az összes napidíjasokat — A rendelet, az elnöki osztály szerint, nem vonatkozik az aradi törvényszék napidíjasaira — Aradon a telekkönyvi alapból kapják fizetéseiket a napidíjasok — Nyolc tisztviselő állását veszélyezteti Aradon a rendelet

Feltűnést keltő rendelet érkezett ma az aradi törvényszék elnöki osztályához, amely intézkedéseket tartalmaz a tisztviselői létszám csökkentésére. A miniszterium rendelete értelmében mindazokat a napidíjasokat, akik nincsenek véglegesítve, a miniszterium január elsejével elbocsájtja állásaikból. Az elbocsájtások indoklásául azt hozza fel a rendelet, hogy az igazságügyi tárcának nem áll rendelkezésére megfelelő alap, hogy a napidíjasokat továbbra is szolgálatba tarthassa és fizethesse.

Ezzel kapcsolatban ma körrendeletet kaptak az aradi törvényszék hivatalfőnökei az elnöki osztálytól, melyben felhívja figyelmüket arra, hogy *alap hiányában január elsejével az egyes hivatalok nem alkalmazhatnak napidíjasokat*. A jövő év első napján tul semmi körülmények között nem tarthatók tovább szolgál-

Deutsches Theaterben, ahol Käthe Dorsch-nak volt partnere.

Alpár Gitta és Fröhlich Gusztáv egy napon elhatározták, hogy megesküsznek. Előbb azonban el kellett válnia milliomos magyar férjétől. De minden argumentáció, minden közbenjárás eredménytelen maradt, a művész nő férje nem volt hajlandó beleegyezni a válásba. Alpár Gitta ekkor 250.000 pengőt ajánlott fel férjének arra az esetre, ha szabadon engedi. Az ajánlata eredménytelen maradt, a férjnek nem volt szüksége az összegre, de valahányszor felesége levélben sietette újból a válást, mindannyiszor szerelmeslehangú válasz érkezett s ebben a férj megismételte, hogy dacára a Budapest és Berlin közti távolságnak, felesége iránt táplált érzelmei még ma is lángolóak.

Alpár Gitta tovább harcolt, Fröhlich villájába költözött s ez volt az ok, amely ezuttal sorsdöntővé vált. Egyesek szerint Horthy Miklós kormányzó, aki figyelemmel kísérte a külföldön szereplő magyar prominensek sikereit, közvetve interveniált a volt férjénél, akinek hosszas vonakodás után mégis csak engednie kellett. Kissé fantasztikumnak tűnik fel a hír-adás utolsó kikezdése.

Egy budapesti válásnak és egy berlini házasságkötésnek kell igazolni majd a sokat pertraktált pletykákat.

latban a törvényszék napidíjasai, tehát a jelzett ideig az egyes osztályok dolgozzák fel a munkahátralékot, mert azontul csupán a *költségvetésbe is felvett tisztviselők kötelesek el látni azt a munkakört is, amit eddig napidíjasok láttak el*.

A rendelet az aradi törvényszéknél és járásbírósnál mintegy nyolc napidíjas tisztviselőt és tisztviselőnt érint, akik január elsejével megszűnnének az aradi törvényszék alkalmazottjai lenni, a rendelet értelmében. A nagy feltűnést és meglepetést keltő rendelettel kapcsolatban kérdést intéztünk az aradi törvényszék elnöki osztályához, ahol a következő felvilágosítást kaptuk:

— Valóban leérkezett az igazságügyminiszter rendelete, amelynek értelmében a *miniszteriumi napidíjasok január elsejével el lesznek bocsájtva a szolgálatból*. A rendelet azonban nem vonatkozik az aradi napidíjasokra, mivel azok fizetése nem az igazságügyi tárca terhére megy, hanem arra alapot a telekkönyvi bevételek képeznek. Különben is a napidíjasok felvétele a törvényszéki elnök hatáskörébe tartozik s nem a miniszteriuméba s így azok további szolgálatban tartása felett is az aradi törvényszék elnöke dönt.

SPORT KÖZLÖNY

O Csütörtökön Ujpest-Sabaria. Budapestről jelentik: Csütörtökön játszik le az Ujpest és a Sabaria közötti bajnoki mérkőzést. A Sabaria nagyban készülődik erre a mérkőzésre, mert szinte hagyományyszerűen ősszel mindig tisztességes eredményt ér el az Ujpesttel szemben. Tavaly ősszel például 4:2-re verte a bajnokságot.

O Bulgária legyőzte Görögországot. A Balkán-kupa során Bulgária 2:1 arányú győzelmet aratott a görög válogatott felett.

O Újabb atlétikai világrekordok. Tokióból érkezett az a hír, hogy a világviszonylatban is az elsők között lévő japánok két szenzációs világrekordot értek el. Oda 15.58 centiméterrel megjavította a hármassugrás világrekordját, míg a távolugrás világrekordja Nambu nevéhez fűződik, aki 798 centimétert ugrott.

Több aradi telefont kikapcsoltak a mai napon

Anyagi differenciák miatt történt a kikapcsolás — Hír szerint két aradi kereskedő kártérítést követel a telefonlársaságtól — Hivatalos nyilatkozat a kikapcsolások okáról

Több aradi öreg panasszal fordult szerkesztőségünkhöz a telefonközpont ellen. A panaszok szerint lényegtelen anyagi differenciák miatt a szóbanforgó vállalatok telefonkészülékeit minden előzetes bejelentés nélkül kikapcsolták. Két aradi kereskedő cég, értesülésünk szerint kártérítési pert adott be a törvényszékben, keresetüket azzal indokolták, hogy a telefonkészülék hirtelen kikapcsolásával kárt szenvedtek. Hasonló eset történt meg egy nagy aradi szállítócéggel is, mert annak ellenére, hogy a vállalatnak mindössze pár száz lejes differenciája van a telefonközponttal szemben, mégis minden előzetes bejelentést mellőzve, kikapcsolták készülékét. A vállalat, állítólag nem is tartozott telefon előfizetési díjjal, hanem a szóbanforgó differencia más eredetű és a telefonközpont mégis ilyen módon akarta az elszámolást likvidálni.

Ezek az esetek érthetőleg nagy feltűnést keltettek és hogy az ügyet hivatalos megvilágításban is lássuk, a telefonközponthoz fordultunk felvilágosításért, ahol Kormos Ernő, a központ vezetője a következőket mondotta:

— Igaz, hogy az utóbbi időben több telefonkészüléket kikapcsoltunk, ez azonban olyan esetekben történt, amikor az előfizetési díjjal még július, vagy augusztus óta tartoznak és azt többszöri felszólításra sem fizették ki. Minden hónap 20-án kimegy az előfizetőkhez a számla, azt azonban csak öt nap alatt tartoznak kiegyenlíteni. A történt kikapcsolások interurbán beszélgetésekre történtek, miután a számlát többszöri reklamálásra sem fizették ki. A készülékek kikapcsolására Temesvárról kérünk felhatalmazást és csak ha ez megérkezik, történik a kikapcsolás.

— Megtörtént egyébként — mondotta Kormos igazgató —, hogy több kikapcsolt előfizető panasszal fordult a miniszteriumhoz, azonban a miniszterium leiratában a készülék kikapcsolását teljesen jogosnak minősítette. Ebben az ügyben még csak annyit mondhatok, hogy kivételt senkivel nem teszünk és hivatalokkal, kereskedő vállalatokkal, vagy magánosokkal szemben teljesen egyformán járunk el.

Eddig a hivatalos nyilatkozat, amely szemközt találja magát az előfizetők panaszával.

Csada elcsóság a Furray-uccai Gólya Aruházban! csipkékben, harisnyákban és szetterben.

Matuska ártatlanságát bizonyítja egy berlini lap

Matuska állítólag Bécsben tartózkodott a jüterbogi merénylet idején.

Matuska Szilveszter, akit a biatorbágyi merénylet elkövetésével gyanústanak, felkavarta az egész világsajtót. Az utóbbi napokban érdekes nézetek kezdenek lábra kapni a sajtóban Matuska ügyéről. A berlini, párisi lapok egyrésze s több más külföldi sajtóorgánium is mint „állítólagos bombamerénylőről” ír Matuska Szilveszterről. Mások pedig igyekeznek olyan érveket tárgyi és pszichológiai bizonyítékként felállítani, melyeket tekintetvéve valószínűtlennek tetszik Matuska bűnösége a jüterbogi, ansbacher, sőt a biatorbágyi merényletekkel kapcsolatban.

Egy berlini újság „leleplezést” közöl a bécsi rendőrség különös magatartásának indító okairól a Matuska-ügy nyomozásával kapcsolatban. A berlini és pesti detektívek el voltak zárva attól, hogy Matuskát kihallgassák, legfeljebb írásban nyújthatták be Matuskához intézendő kérdéseiket a vizsgálóbíróknak, aki azután továbbította azokat Matuskához. Így azonban semmi eredményre nem juthattak a német és magyar rendőrtisztviselők s emiatt el is hagyták Bécsét. A bécsi lapok ugyanis kitarthatnak amellett, hogy Matuska segítőtársak és politikai indokok nélkül követte el a merényleteket pusztán beteges hajlamból. Azonban felmerül itt az a kérdés, hogy honnan vette Matuska a pénzt költséges utazásaihoz és ezenkívül a kriminológia nem ismer olyan eseteket, hogy beteges hajlandóságból valamely bűnöző rendszeresen pénzt áldozott volna bűnös hajlamainak kielégítésére. Még Kürten, a kivégzett düsseldorfi tömeggyilkos sem áldozott soha pénzt büntetteinek végrehajtására. A lap leközli annak a levelezőlapnak kliséjét, melyet Matuska felesége írt anyjának a jüterbogi merénylet előtti napon s amelyben azt írja, hogy másnap férje ott lesz nála. Bécsből egy órányira. Ha meg lehet állapítani, hogy Matuska csakugyan feleségével töltötte azt a napot, elesik bűnrészessége a jüterbogi merényletben.

Nagy tűz egy bucuresti-i kémiai gyárban

Az a gyanu, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

Bucurestiből jelentik: Nagy tűz pusztított ma délután Bucurestiben a román Kémiai Gyárban. A kora délutáni órákban a gyár telepén lakó munkások telefonon jelentették a tűzoltóságnak, hogy a kémiai gyár egyik műhelyében tűz keletkezett, amely rohamosan terjed. Alig telt bele öt perc, már egy egész épülettömb lángokban állott és a tűzoltók megérkezéséig a gyár motorfecskendőivel igyekeztek a tűz továbbterjedését meggátolni. Ez a kísérlet azonban nem vezetett eredményre és hogy nem égett le teljesen a gyár, az csak a tűzoltók gyors kivonulásának és emberfeletti munkájának tudható be. Mintegy másfélóra nehéz munka után sikerült a veszedelmet végleg elfojtani, azonban ekkorra az egyik műhely teljesen, míg egy másiknak a teteje égett le.

Érdekes megemlíteni, hogy 1926-ban ugyancsak hasonló körülmények között a mostaninál sokkal hatalmasabb tűz pusztított a kémiai gyárban és akkor a tűz oly nagy pusztításokat végzett, hogy az egész gyárat újra fel kellett építeni. A tűzvizsgálat ezideig még nem tudta megállapítani a tűz keletkezésének okát és a vizsgálat most abban az irányban folyik, hogy nem-e gyújtogatás történt, mivel a mai napon, tehát a tűz kitörésekor a gyárban nem dolgoztak és az le volt zárva. A kár meghaladja a félmillió lejt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi Victoria megvásárolja

A Népbank a likvidálás mellett a lugosi Népbank vagyonát döntött — Beszélgetés Maiorescu vezérigazgatóval — A likvidálás munkálatai

Legutóbbi számában részletesen beszámolt az Aradi Közlöny arról a pénzügyi tervről, amely szerint a Lugosi Népbankot beakarják olvasztani az aradi Victoria Takarékbankba. A tegnapi nap folyamán még nem volt ismeretes a Lugosi Népbank közgyűlésének határozata, ma azonban megérkezett a Victoria aradi központjához az erről szóló jelentés. Az Aradi Közlöny munkatársa ma újból felkereste Maiorescu Józsefet, a Victoria Takarékbank vezérigazgatóját, aki a következőkben nyilatkozott a lugosi közgyűlésről, valamint a beolvastás módjairól:

— A Lugosi Népbank közgyűlése — mondotta a vezérigazgató — a bank likvidálása mellett döntött. Ez annál is előnyösebb, mert abban az esetben, ha a fuziót mondták volna ki, akkor azt csak hosszú formalitások után

lehetett volna perfektuálni. Így azonban a Victoria Takarékbank adósvételi szerződés útján átveszi a Lugosi Népbank összvagyonát. A Victoria 1931. december 31-én lezárt mérlegében már szerepelni fognak a Lugosi Népbank ügyletei is. A lugosi pénzügyintézet ezentul természetesen nem eddigi neve alatt fog működni, hanem mint a Victoria fiókja. A likvidálás és az átvétel munkálatai minden valószínűség szerint egy hónapon belül befejezést nyernek és ekkor az új fiók már meg is kezdheti működését. A likvidálás munkálatait egyébként Balta Coriolan dr. temesvári és Curutiu dr. lugosi ügyvéd vezeti. Most már tehát csak a likvidálás és az átvétel munkája van hátra és a lugosi fiók megvalósítása annál is inkább befejezett ténynek tekinthető, mert már megtörtént a Lugosi Népbank közgyűlésének végleges döntése.

Hammer Vilmos aradi műszerész kényszeregyezséget kért

A válság legújabb áldozata — Négy- és félmillió aktív, négy és félmillió passzív

Ismét egy régi, negyven év óta fennálló kereskedelmi vállalat lett áldozatává az egyre elviselhetetlenebb gazdasági válságnak. Hammer Vilmos műszerész és kerékpárkereskedő nyújtott ma be az aradi csődbírósághoz kényszeregyezséget kérve. A fizetésképtelenségi bejelentés szerint a cég aktívai négy- és félmillió lejt, ezzel szemben passzívai négy és félmillió lejt tesznek ki. A cég hitelezőinek 60 százalékos egyezségi kvótát ajánlott fel, amit két esztendő alatt egyenlítene ki évi hat százalékos kamattal.

A Szabadság-téren levő, általánosan ismert, közel negyven éves kereskedő-cég fizetésképtelenségét a súlyos gazdasági viszonyokból eredő fizetési nehézségek okozták. A vállalat jórészt részletfizetésre eladott kerékpárokkal, varrógépekkel és alkatrészekkel kereskedik és ennek következménye, hogy külföldi elvadásai több, mint három és félmillió lejt

tesznek ki. Az adóssok jórésze anyagi nehézségek közé jutott, beszüntette fizetéseit és így a három és félmillióból alig másfélmillió lejt tesznek ki a behajtható külföldi elvadások. A bevők által adott váltókból a cég két millió lejt értékűt számított le a bankoknál, minthogy az adóssok nem fizettek, végül ezt az összeget is a cég volt kénytelen kifizetni.

Ezzel szemben a vállalat hitelezői jobbra németországi gyárak, amelyek a fizetésre nem adtak haladékot. Addig még csak a cég valahogy megküzdhetett a válsággal, amíg a birtokában lévő váltókat a bankok leszámították, az utóbbi időben azonban a pénzügyintézetek ezt is nagyon megszorították. A Hammer Vilmos-cég egyike volt Arad legmegbízhatóbbnak és legkorrektebbnek ismert vállalatának, amely kötelezettségeinek az utolsó napokig eleget tett és amelynek fizetésképtelensége kizárólag csak a piacot uralkodó gazdasági válságnak tudható be.

Magyar-csehszlovák-osztrák devizakonferencia Bécsben

Megkönnyítik a devizaneheztségekkel küzdő utódállamok egymásközötti forgalmát.

Bécsből jelentik: A devizaforgalom korlátozása természetesen erősen megbénította az utódállamok közti áruforgalmat is, mivel ezeknek az intézkedéseknek éppen az volt a céljuk, hogy lehetőleg szűk korlátok közé szorítsák az árucikkek bevitelét és a pénz külföldre való szivárgását. A nehézségek rendezése érdekében a közeli napokban osztrák-csehszlovák-magyar devizakonferencia ül össze Bécsben. Ezt a konferenciát a baseli nemzetközi fizetési bank igazgatósága kezdeményezte annak érdekében, hogy megkönnyítse a devizaneheztségekkel küzdő utódállamok egymás közötti forgalmát. Az osztrák kormány már elkészítette a konferencia elé terjesztendő javaslatát. Az osztrák javaslat a középeurópai devizaclearing rendszeresítésére és a három ország közötti áruforgalom megélénkítésére irányul.

A középeurópai devizaclearing felállítását az osztrák javaslat attól teszi függővé, hogy az érdekelt három állam kölcsönös garanciát vállal-e az áruforgalomból származó összes magánjogi követelésekre nézve. Ha, az osztrák

javaslat megvalósul, akkor Ausztria a Magyarországból és Csehszlovákiából jövő áruimport 60—70 százalékát a közös leszámítást forgalom útján egyenlítheti ki anélkül, hogy külföldi devizákkal kellene fizetni. A Csehszlovákia és Magyarország javára mutatkozó 30—40 százalékos többletet Ausztria a rendelkezésére álló devizák arányában egyenlíthetné ki a magyar és csehszlovák szállítók számára. Ezeket az összegeket Magyarország és Csehszlovákia bizonyos időre kötött áruhitel formájában bocsátaná Ausztria rendelkezésére.

= Elhalasztott kényszeregyezségi tárgyalás. Az aradi törvényszék csődbírósága ma tárgyalta Ingusz I. és fia, aradi dobozgyár csődön kívüli kényszeregyezségi tárgyalását. Tekintettel arra, hogy a szakértő nem készült el jelentésével, a csődbíróság a kényszeregyezségi tárgyalását november 26-ra halasztotta.

= Megfellebbezték az új városi mentőautó árlejtését. Megírta az Aradi Közlöny, hogy a város egy Ford-típusú mentőautó megvételét határozta el a megtartott városi árlejtés alapján. Amint értesülünk, az árlejtés eredményét a bucuresti-i Citroen-cég a Comité Local de Revizuire-nál megpeticionálta, melynek eredményétől függ, hogy új árlejtést tűznek-e ki a mentőautó beszerzésének ügyében, vagy a régi választásnál maradnak.

Apróhirdetések

BEVELEZÉS.

Cirkot és cirokmagot
minden mennyiségben
vásárolok

ELEK GYÖRGY seprőgyár
Budapest, VI., Kartács-ucca 22.
Távíratcim: ELEKBESZEM.
Telefonszám: Budapest 921-12.

HÁZASSÁG.

Egy jömenetelű üzlettel

rendelkező 30 éves vidéki fiatal-
ember nősülési szándékából meg-
ismerkedne 20-25 éves lehetőleg
vidéki urleánnyal kinek némi hoz-
ományja is van. Válás nem fontos.
Teljes című leveleket „Vidék” jellegre az
Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3626

LAKÁS.

KIADO 2 szobás lakás, v. Kossuth-ucca
12. szám. 3628

KÉTSZOBÁS lakások jutányosan kiadók,
volt Damjanich-ucca 1. 3628

HAROMSZOBÁS, fürdőszobás szép uccai
lakás ujonnan festve, két bejárattal, el-
sejére kiadó és egy egyszobás alkoves
lakás mellékhelyiségekkel, volt Lipót-ucca
7. szám. 3631

KIADO két szoba konyha Bul. Carol 42.

KIADO 2 szobás, fürdőszobás s az ös-
zes mellékhelyiségekkel álló lakás no-
vember 1-re a Gyári Alkalmazottak Te-
metkezési Egyesülete Str. Ghiza Birta
(Varjassy József-u.) 40. sz. alatti házá-
ban. Bővebbet az Egyesület irodájában,
Str. Consistorialui 20. (Batthyány-u.)
délelőtt 8-12., délután 3-7. Vezetőség.
3501

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan butoro-
zott 1 vagy 2 szobás lakást keresek no-
vember 1-re. Fürdőszobás előnyben. Ci-
meket „Pontos fizetés” jellegre az Aradi
Közlöny kiadójába kérek. 400

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren
kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 200

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen
közlelésben 2 szoba, előszoba, konyhából
álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asz-
talos Sándor-u.) 3. 800

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása új gépekkel a legmodernebb eljárás-
szabvány szerint a leggyorsabban
Hospodár-nál Arad, Str. Troliescu (volt
Teleki-ucca) 13.

KÜLÖNBEJÁRATU eszesen butorozott
1 vagy 2 szobás lakást keresek no-
vember 1-re a központban. Cimeket az Aradi
Közlöny kiadójába kérek. 600

KÉTSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás
a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az
Aradi Közlöny kiadójában.

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó.
Bővebbet: v. Andrásy-tér 19., a ház-
mesternél. 200

INGATLAN.

ÉRDEKEL a belvárosban 700.000 Lejtől —
1.200.000 Lejtig jókarban lévő és jól-
védelt bérház. Közvetítők kizárva.
Ajánlatokat kérem „BÉRHAZ” jellegre
az Aradi Közlöny kiadójába leadni. 3630

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FOTELEKET, egy ovális kis salonsz-
talt, íróasztalt, jóállapotban levőket meg-
vételre keresek. Cimeket az Aradi Köz-
löny kiadójába kérek leadni. 250

JOKARBAN levő nagy ebédlőszőnyeg
keresek megvételre. Cimeket „Keszpénz”
jelige alatt az Aradi Közlöny kiadójába
kérek.

GYARI ÉS PERZSASZONYEGEK, férfi
és női bundák és bundabélések, szőr me-
darabok, Berger-fotelek, ebédlő, háló,
szőnyegrendezések, ezüsttárgyak, dísz-
tárgyak, koksz és lakálybák, íróasztalok,
scheslonok, előszobatal, ebédlő asztal és
székek, zongoraszek. antik órák, éksze-
rek, intarziás és aranyozott consol tük-
rök, fali vitrinek, festmények, mosdó
servise, étkező servise, vaságyak, fal-
tálat, girandók, függönyök storeok, kézi-
munkák stb. stb. igen előnyös árban.

SALGONÉ bizományi üzlete,
Str. Horla No. 1. (Neuman-palota)

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron
eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria
19., házmesternél.

SÜRGŐSEN KERESSEK megbízóim ré-
szére 3 ajtós díó vagy mahagóni tükrös
szekrényt, keleti és helyben készített
perzsaszőnyegeket, ezüst tárgyakat, sek-
releket, komódokat, függönyöket, szörme
bundákat, vitrineket, könyvszekrényeket,
dísztárgyakat, márkás percellánokat. —
Kivánatra házhoz is megyek.
SALGONÉ bizományi üzlete, Strada
Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-pa-
lota. 1 00

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vas-
bordók eladók. Cim az Aradi Közlöny
kiadójában. 200

Borgazdaságok figyelmébe!
Angol szűrő — (stilter) asbesth
gyári áron szerezhető be
ERDŐS PÁL
fűszerkereskedő cégnél Arad, v. Sza-
badság-tér 3. — Állandó lerakat.

MINDENKINEK érdeke a Comi-
sio árait megfigyelni. Club garnitúra
1500, tonet székek 80, modern háló-
szoba 6200, Meidinger kályhák, ebédlő
szék (bőr) darabja 280. Undervood író-
gép 6500. Barok ebédlő 10.800. Íróasz-
talok 900, szekrények 400-950, modern
csillárok 1200, új löszőr madrac 6 drb.
nagyön olcsón. Ebédlők, zongorák,
Förster pianino, perzsa szőnyeg, bel-
földi perzsa négyzet 850 lej sib. stb.

KÉSZPÉNZERT sürgősen kere-
sünk: megvételre varrógépeket (karika-
hajóst), 8 ajtós szekrényeket, csillárokat,
rádiókat, ping-pong asztalt, dominót
(nagyot), nagy sakkjátékokat, bőröndöket
mindenféle szőrméket és hálószobákat.
A velünk összeköttetésben álló temesvári

ZALOGHAZ évi 24% kamat mel-
lett folyósít málogkölosont ékszerekre,
arany, ezüst tárgyakra, textilárakra,
varrógépekre, írógépekre, gramofonokra
stb. Comisio, Arad, Bul. Reg. Ferd. (Jó-
zsef főherceg-ut) 21. szám.

KÜLÖNFÉLÉK.

ELADÓK: álló létra, ágybetét, könyv-
szekrény, íróasztal, esetleg komplett
férfiszoba, kitogástalan háló új matracok-
kal. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.
500

ÜZLETEK.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen
nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim
az Aradi Közlöny kiadójában.

Helyi és vidéki költöző-
déseket megbízhatóan és
olcsón eszközöl

Klein Sándor

szállítási vállalata. Str. Colonel Pi-
rici (v. Vörösmarty-ucca) 3. szám.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sar-
kánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi
Közlöny kiadójában.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-
templommal szemben

november 1-re kiadó.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 250

Mindenütt beszélnek

az előkelő budapesti

BRISTOL-szálló

olesó áraitól.

Szobák (a fekvéstől függően)
kitünő napi ellátással már

12 pengőtől

kaphatók.

Dunai szobák kilátással a gyö-
nyörű budai hegyvidékre
méltányos áron.

Bristol-menü 2 pengő 40 fillér

Mindennap ótóra tea és tánc.

Kávéházi árak.

Vacsora rendes polgári áron.
Tánc.

**Hosszabb tartózkodás ese-
tén további engedmények**

Bristol-szálló

3220 Budapest—Dunapart.

Hirdessen a 46 éve

fennálló

„Aradi Közlöny”-ben

= Szabad kézből vásárol a város öntözö-
autót. Ma délelőtt az aradi városháza gazda-
sági hivatalában dr. Ursu János elnökletével
másodízben tartottak árlejtést egy városi ön-
tözö-autóra. Három cég: az Astra-gyár, a bu-
curesti-i Repcomet és az aradi Ablonczy és
Bustin tettek ajánlatot, amelyek a félmillió lej
körül mozogtak. A megtett ajánlatok azonban
nem feleltek meg az árlejtési feltételeknek,
miért is az árlejtést megsemmisítették. A bi-
zottság elhatározta, hogy szabad kézből fogja
bekérni harmadízben az ajánlatokat.

Rádió műsor.

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 29.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar: Köny-
nyü és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Niculescu-
Bassu operaénekes hangversenye. 21.20. Rendőrze-
zenekar szimfonikus hangversenye. — Budapest. 10.15. Hang-
verseny. 13. Déli harangzó. 13.05. Eugen Stepat orosz
balalajkenekarának hangversenye. 5.10. Állatmesék.
6.30. Teleki Sándor magyar nótákat énekel Rigó Jancsi
és cigányzenekarának kíséretével. 7.30. Angol nyelvok-
tatás. 8. Helyszíni közvetítés. 8.30. Operettársulatok.

9.45. A rádió külügyi negyedőrája. 10. Fehér Ilonka he-
gedümvészhangversenye. 10.45. Schubert-dalok.
Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangverse-
nye. — Bécs. 12.30. Geiger-zenekar. 13.40. Gramofon.
18. Macho-zenekar. 20.45. Bécsi szimfonikus zenekar.
22.30. Áriák és dalok. — Belgrád. 12.05. Gramofon.
13.05. Rendőrzezenekar. 17. Gramofon. 18.30. Jazz. 21.30.
Slatin hegedű- és Butakow zongoraművész hangverse-
nye. — Hellsberg. 17.45. Szórakoztató zene. 20.30. Klasz-
szikus operettársulatok. Ferenczy Ilonka közreműködé-
sével. A műsoron Offenbach, Suppé Strauss és Millö-
cker művek. 22.10. Szórakoztató zene. — Langenberg.
18. Zenekari hangverseny. 21. Mozart: Figaro házassága
c. négyfelv. operája. Utána 25-ig kávéházi zene. — Mi-
lano. 18. Gramofon. 18.10. Kamara zene. 20.15. Vegyes
zene. 21.35. Mascagni: Isabeau c. operája. — München.
18.10. Szórakoztató zene. 21.30. Büchner: Dapton halála
c. drámája. — Prága. 12. Gramofon. 15.10. Gramofon.
20.20. Woldan-dalok zongorakísérettel. — Róma. 18.30.
Ének- és zenekari verseny. 20.50. Gramofon. 22. Szimfo-
nikus hangverseny.

PÉNTEK, OKTÓBER 30.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Rendőrzezenekar. 21.40.
Virin előadóművész száma. 22. Caratie fuvolaművész
hangversenye. 21.45. Athanasov zongoraművész
hangversenye. 23.15. Filip hegedümvész hangversenye.
— Budapest. 10.15. Az 1. honvédegyalozezred zenekará-
nak hangversenye. 13. Déli harangzó. 13.05. Gramofon-
hangverseny. 5.15. Novella. 6. „A gyermekszoba” Mos-

dóssy Imre előadása. 6.30. Weidinger szalonzenekar
hangversenye. 7.30. Gyorsírótanfolyam. 8. Henriette von
Clanner-Engelshofen operaénekesnő hangversenye. —
8.30. Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye
9.30. Színműelőadás a Studióból. Ohnet: „A vasgyáros.”
11.10. Franciányelvű előadás. 11.45. Az Operaház tag-
jaiból alakult zenekar hangversenye. — Bécs. 12.30.
Buchbinder-zenekar. 13.40. Gramofon. 18. Gramofon.
20.40. Mandolinverseny. 21. Közvetítés Amerikából.
21.35. A bécsi filharmonikusok hangversenye. 23.20.
Tánczene. — Belgrád. 12.05. Gramofon. 14.05. Rendő-
rzezenekar. 16.30. Gramofon. 18.30. Nemzeti dalok. 19. Ká-
véházi zene. 23. Popová Lisa operaénekesnő dalestje.
23.50. Rádiózenekar. — Berlin. 17.30. Különböző népek
dalai. Weile Bärkány Irma előadásában. (A műsoron
magyar népdal.) 20.30. Operettársulatok. — Hellsberg.
17.45. Szórakoztató zene. 20.45. Zenekari verseny. —
Katowice. 16.15. Gramofon. 18.35. Könnyű zene. 21.15.
Filharmonikusok. 24. Gramofon. — Langenberg. 18. Ze-
nekari hangverseny. 21.15. Vidám est. Majd 24-ig estl
zene. 24. Jazz. — Riga. 20.03. Strauss: A csokoládéka-
tona c. operettje. — Róma. 18.30. Zenekari verseny.
20.50. Gramofon. 22. Verdi: Trubadur c. operája.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVAN
felel.